

Stadskantoor
M.A. de Ruijterlaan 2
4461 GE Goes

Postbus 2118
4460 MC Goes

Tel.: (0113) 24 96 00
Fax: (0113) 23 08 76
E-mail:
stadskantoor@goes.nl
Internet: www.goes.nl

Sportnota 2008-2011

vastgesteld in de raad van dec. 2007

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	3
2.	Sportinhoudelijk beleid	4
2.1	Inleiding.....	4
2.2	Vastgestelde uitgangspunten door de gemeenteraad.....	4
2.3	Good Practise huidig lokaal beleid	5
2.4	Speerpunten nieuw sportbeleid 2008-2011.....	6
2.4.1	Speerpunt 1: Gegevensverzameling	6
2.4.2	Speerpunt 2: Activiteiten voor de jeugd 4-12 jaar.....	6
2.4.3	Speerpunt 3: Activiteiten voor de jeugd 13-23 jaar.....	7
2.4.4	Speerpunt 4: Activiteiten voor de ouderen (50+).....	8
2.4.5	Speerpunt 5: Activiteiten voor speciale doelgroepen	9
2.4.6	Speerpunt 6: Verenigingsondersteuning	9
2.4.7	Speerpunt 7: Rol en positie Goese Sportraad.....	10
2.4.8	Speerpunt 8: Subsidieverordening Sport.....	11
2.4.9	Speerpunt 9: Promotionele waarde van sport	12
2.5	Dwarsverbanden overige beleidsterreinen en belanghebbende organisaties	12
3.	Accommodatiebeleid buitensport	13
3.1.	Inleiding.....	13
3.2	Sportnota 1998 - 2002	14
3.3	Knelpunten huidig beleid	14
3.4	Nieuw beleid	15
3.4.1	Onroerende zaken	15
3.4.2	Roerende zaken.....	15
3.4.3	De Eigendomsverhoudingen	16
3.4.4	Kwaliteit & Kwantiteit.....	17
3.4.5	Voorwaarden ten aanzien van Uitbreiding/Inkrimping	18
3.4.6	Nieuwe sportdisciplines & -verenigingen	18
3.4.7	Tariefstelling buitensport.....	19
3.4.8	Conclusie	19
3.5	Toekomst: Ontwikkeling Waterstad	19
3.5.1	Inhoud plan	19
3.5.2	Gevolgen sport.....	20
3.5.3	Mogelijk toekomstscenario.....	20
3.5.4	Conclusies korte termijn en lange termijn.....	21
4.	Accommodatiebeleid binnensport	22
4.1	Inleiding.....	22
4.2	Kwantiteit	22
4.2.1	Aantal binnensportaccommodaties.....	22
4.2.2	Bezetting gymzalen.....	23
4.2.3	Beheer/schoonmaak.....	23
4.2.4	Tariefstelling binnensport.....	24
4.2.5	Conclusie Kwantiteit.....	24
4.3	Kwaliteit.....	25
4.3.1	Bouwkundig	25
4.3.2	Inrichting.....	25
4.4	Ontwikkelingen.....	25
5.	Financiële paragraaf Sportbeleid	27
5.1	Sportinhoudelijk beleid.....	27
5.2	Buitensportaccommodatiebeleid.....	28
5.3	Binnensportaccommodatiebeleid.....	28
5.4	Besteding middelen collegeprogramma:	29

6.	Bijlagen	30
6.1	Landelijk en provinciaal beleid	31
	6.1.1 Landelijk beleid	31
	6.1.2 Provinciaal beleid	32
6.2	Evaluatie breedtesportimpuls en BOS-project	34
	6.2.1 Breedtesportimpuls (BSI)	34
	6.2.2 Tussenevaluatie Buurt-Onderwijs-Sportproject (BOS)	35
6.3	Twee meetmethoden: Nederlandse Norm Gezond Bewegen en de RSO	36
6.4	Subsidies Goese Sportraad 2006	37
6.5	Herkomst jeugdleden op basis van aanvragen jeugdledensubsidie 2007	38
6.6	Jeugdsportfonds veroverd Nederland	39
6.7	Gemeentelijke investeringsplanning	40
6.8	Buitensportbeleid 2002-heden	41
6.9	Resultaten Brinkrapportage 2006	43
6.10	Uitvoering van Buitensportbeleid	44
6.11	Ambitievariant Het Schenge mbt ontwikkeling Waterstad	46
6.12	Detailoverzicht uitgaven Buitensport	47
7.	Jaarwerkplanningen	48
7.1	Jaarwerkplanning 2008	49
7.2	Jaarwerkplanning 2009 - 2011	53
8.	Lijst met afkortingen	54

1. Inleiding

De laatste Goese Sportnota dateert van 1998. In deze nota was zowel aandacht voor sportinhoudelijk beleid als voor sportaccommodaties. Vanaf 2001 is deze nota voor wat betreft sportinhoudelijk beleid opgevolgd door het zesjarig Breedtesportproject Sportallianties Goes (met een looptijd tot eind 2006). Het sportaccommodatiebeleid is recent niet beschreven of vernieuwd.

In 2004 is het project "Toekomstvisie Buitensport" gestart. Vanuit dit project is geconcludeerd dat het Goese sportaccommodatiebeleid niet helder en eenduidig is omschreven of uitgevoerd wordt. Dit onderschrijft ook de Goese Sportraad in 2005. Als zij advies geeft over de prioriteitenlijst sportaccommodaties 2006, wordt het college met klem verzocht om duidelijk sportaccommodatiebeleid op te stellen. Op basis van huidig "beleid" is het naar haar mening ondoenlijk om gedegen advies uit te brengen. De Goese Sportraad benadrukt dan ook dat duidelijk moet worden wie waarvoor verantwoordelijk is.

Bovenstaande zaken vormden de directe aanleiding om nieuw sportbeleid op te stellen. Gezien de samenhang van de onderwerpen is er voor gekozen om het totale sportbeleid in één nota uit te brengen: zowel de sportaccommodaties als ook de sportinhoud zijn in deze nota in relatie tot elkaar afgewogen en aangeboden.

De nota is tot stand gekomen via een kaderstellende notitie die in de commissievergadering Maatschappelijke Ontwikkeling (MO) van juni 2006 aan de raadsfracties is aangeboden. November 2006 waren alle antwoorden van de diverse fracties binnen en kon overgegaan worden tot het schrijven van de sportnota. De uiteindelijke verschijningsdatum heeft een tijd op zich laten wachten, vooral door de planontwikkeling rondom een nieuw te bouwen wijk "Waterstad" in Goes. Een onderdeel van dit plan heeft betrekking op het huidige sportpark Het Schenge. Het ontwikkelen van een toekomstvisie in een nieuwe sportnota zou zeer onvolledig zijn als voorbijgegaan zou worden aan deze bouwontwikkelingen. Vandaar dat er voor gekozen is om beide zaken zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen.

In deze sportnota en dan vooral het onderdeel accommodaties, wordt vooral ingegaan op gemeentelijke accommodaties. Dit laat onverlet dat Goes ook nog andere dan gemeentelijke sportaccommodaties herbergt. Ook deze accommodaties vormen een belangrijk onderdeel van het totale Goese sportaanbod.

De nota bestaat uit drie delen:

- I. De daadwerkelijke sportnota, met daarbij een onderverdeling in sportinhoud, buitensportaccommodaties en binnensportaccommodaties, inclusie financiële paragraaf.
- II. Bijlagen
- III. Jaarwerkplanningen 2008-2011

2. Sportinhoudelijk beleid

2.1 Inleiding

Sinds de landelijke sportstimuleringsregeling "Breedtesportimpuls" van het ministerie van VWS (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) zijn er vele gemeenten geweest, die de kans hebben gegrepen om naast het sportaccommodatiebeleid ook het sportinhoudelijk beleid te ontwikkelen. Binnen Zeeland was Goes de eerste gemeente die participeerde aan deze stimuleringsregeling (looptijd project 2001-2006). Inmiddels zijn we 6 jaar verder. Geconstateerd kan worden dat het maatschappelijk effect van sport groot is en dat er een grote sprong voorwaarts is gemaakt met het sportinhoudelijk beleid. Naast het breedtesportproject is Goes in 2006 ook gestart met een tweejarig Buurt-Onderwijs-Sport-(BOS)project. Dit project richt zich volledig op leerlingen van de drie basisscholen in de Goese Polder. Pijlers zijn gezonde voeding, sport- en beweegactiviteiten, ondersteuning bewegingsonderwijs en zinvolle naschoolse vrijetijdsbesteding.

Ook landelijk en provinciaal is er volop aandacht voor het sportinhoudelijk beleid. VWS heeft in september 2005 de nota "Tijd voor Sport" uitgebracht, met als motto "Bewegen, meedoen en presteren". Volgens de bewindslieden kan sport leiden tot een betere gezondheid en meer maatschappelijke samenhang. Deze nota is eind zomer 2006 vertaald in een uitvoeringsprogramma "Samen voor Sport". Belangrijkste speerpunten voor VWS:

- Opstellen van een Nationaal Actieplan Sport en Bewegen met als leidraad de Nederlandse Norm Gezond Bewegen;
- Opzetten van een alliantie School en Sport samen sterker;
- Aandacht voor nieuwe sportmogelijkheden (voor bijvoorbeeld allochtonen, mensen met een functiebeperking, anders georganiseerde of ongeorganiseerde sport).

Ook de provincie is zich aan het herbezinnen op het inhoudelijk sportbeleid. Begin 2008 verschijnt de nieuwe provinciale sportnota. Meer achtergrondinformatie over het landelijke en provinciale beleid is te vinden in de bijlagen (bijlage 6.1).

Met het verschijnen van de nieuwe lokale sportnota krijgt Goes de kans om alle goede zaken uit het breedtesportproject en het lopende BOS-project te bestendigen of verder uit te breiden. In de volgende paragrafen wordt aangegeven binnen welke kaders de gemeenteraad het sportinhoudelijk beleid opgesteld wil hebben. Aansluitend wordt de good practise van zowel het breedtesportproject als van het BOS-project benoemd. Deze zaken en mogelijk nieuwe input vanuit landelijk en provinciaal beleid vormen de speerpunten voor de komende jaren.

2.2 Vastgestelde uitgangspunten door de gemeenteraad

In 2006 is er een kaderstellende nota sport voorgelegd aan de raadsfracties. Dezelfde kaderstellende nota is ook voorgelegd aan de Goese Sportraad en de Seniorenraad. In onderstaande tekst staan de resultaten op hoofdlijnen gepresenteerd:

- **Gegevensverzameling sportdeelname:** aangezien Goes nu geen inzicht heeft in het sportgedrag (in de meest brede zin van het woord) van de Goesenaren zijn de meeste raadsfracties voor het periodiek verzamelen van gegevens om zo het sportbeleid te kunnen sturen. Dit zou bijvoorbeeld kunnen met het Richtlijn Sportdeelname Onderzoek (RSO). Uiteraard is dit wel afhankelijk van de te maken kosten en beschikbare tijd.
- **Doelgroep:** de sportnota moet vooral aandacht besteden aan jeugd (4-23 jaar), daarnaast aan ouderen en mensen met een functiebeperking. Als dit in een percentage van de beschikbare tijd weergegeven zou moeten worden, dan moet minimaal 40% van de tijd besteed worden aan jeugd. De rest van de tijd moet ten goede komen aan sport voor ouderen, sport voor mensen met een functiebeperking en reguliere niet doelgroepgerelateerde sportzaken, zoals verenigingsondersteuning.
- **Professionalisering van het bewegingsonderwijs:** de gemeente dient een stimulerende, kartrekkende rol (regiefunctie) te vervullen in deze. Structurele financiering van professionals van het bewegingsonderwijs en de verantwoordelijk helemaal voor rekening van de gemeente laten komen, is niet aan de orde. De primaire verantwoordelijkheid voor het al dan niet professionaliseren van het bewegingsonderwijs ligt bij de schoolbesturen. Wel lijkt een incidentele financiële bijdrage, in de vorm van een stimuleringssubsidie, bespreekbaar voor de meeste partijen.

- **Professionalisering van de sportverenigingen:** de meeste raadsfracties vindt dat het niet primair een gemeentelijke taak is om sportverenigingen te helpen professionaliseren. Wel kan ze stimulerend/adviserend zijn, maar ze moet zelf geen initiatieven nemen.
- **Sport en de WMO:** een meerderheid denkt dat er voor sport een (beperkte) rol is weggelegd om het gedachtegoed van de WMO vorm en inhoud te gaan geven.
- **Rol en positie Goese Sportraad:** deze dient vooral een beleidsadviserende rol in te vullen. Er kan ook aandacht zijn voor belangenbehartiging, maar deze moet dan wel altijd gericht zijn op het collectieve, algemene sportbelang.
- **Subsidieverordening is een beleidsinstrument?:** de meeste partijen geven hier een bevestigend antwoord op. Discussiepunt is nog wel wie deze financiën moet beheren: veelal wordt er voor een mix gekozen, dus deels de gemeente en deels de Goese Sportraad.
- **Topsport in Goes?:** alle fracties geven aan dat Goes Topsport als doel op zich niet na moet streven. Wel dienen er jaarlijks een paar grote (top)sportevenementen plaats te vinden in Goes. Dit vooral vanwege het promotionele karakter. De fracties vragen zich wel af of dit van het sportbudget moet of van het budget van Economische Zaken.
- **Extra financiële middelen hiervoor beschikbaar stellen?:** de meeste fracties geven aan dat er incidenteel door het college meer middelen beschikbaar gesteld kunnen worden, maar dan wel op basis van een onderbouwd plan. Als het vanuit promotionele waarde is, kan er wellicht ook een dwarsverbinding komen met de stichting Goes Promotie.

2.3 Good Practise huidig lokaal beleid

Onder andere uit evaluatie met SMWO Welzijn en de Goese Sportraad blijkt dat zowel het breedtesportproject als ook het BOS-project veel waardevolle activiteiten hebben opgeleverd, die ook zeker in de toekomst aangeboden dienen te worden. Zie voor een uitgebreide beschrijving de bijlagen (bijlage 6.2). Natuurlijk blijft het streven om ook deze "oude" zaken voortdurend te vernieuwen en kwalitatief te verbeteren. Een opsomming van de aandachtsgebieden die aangedragen zijn voor behoud in de toekomst:

- Blijven participeren in de Zeeuwse methode voor het bewegingsonderwijs.
- Voortzetten van de boekjes in het kader van de schoolsporkennismaking.
- Faciliteren (beperkt financieel) van basisscholen die gebruik willen maken van de methode "De Klas Beweegt".
- Faciliteren dat basisscholen gaan werken met een systeem van screening van motorische achterstanden en dat ze daar tevens een beperkt bewegingsaanbod voor opzetten met professionele hulp.
- In de Goese Polder een naschools sport- en beweegaanbod opzetten voor kinderen met een motorische achterstand, die via de scholen gescreend zijn.
- Een gemeentelijke sportgroep opzetten voor kinderen met een motorische achterstand die uit dit specifieke aanbod komen, maar nog niet de stap durven/kunnen maken naar het reguliere verenigingsaanbod.
- Een deel van de extra jongerenwerkers in zetten in het kader van sportbuurtwerkactiviteiten (algemeen en preventief); op deze wijze de ingeslagen weg van het sportbuurtwerk verder uitbouwen.
- In het kader van sportbuurtwerk blijvend aandacht geven aan achterstandsgroepen zoals allochtone vrouwen, die op geen andere wijze aan het sport en bewegen komen.
- Handhaven van het sportservicepunt bij SMWO Welzijn; daar waar mogelijk de digitale informatievoorziening optimaliseren.
- Verenigingsondersteuning op de ingeslagen weg voortzetten; een specifiek aandachtspunt is de segmentering van sportverenigingen, op basis waarvan gekeken kan worden welke verenigingen bereid en in staat zijn om meer toe te werken aan "nieuw sportaanbod", eventueel in gezamenlijkheid.
- GALM voortzetten in een systeem waarbij alle Goese ouderen tussen 55-65 jaar één keer gedurende deze leeftijdsfase kunnen participeren aan het GALM-project. Een GALM project indien mogelijk altijd combineren met een SCALA-traject (gericht op mensen met een chronische aandoening en/of lichamelijke beperking). Tevens in beeld brengen welke sport en beweegactiviteiten mogelijk en wenselijk zijn voor de oudere leeftijdsgroepen.
- Voortzetten van BOS-activiteiten voor jeugd in de Goese Polder gericht op een zinvolle vrijetijdsbesteding; waarbij extra aandacht voor de huiswerkbegeleiding een must is. Tevens is het noodzakelijk dat er extra mankracht aanwezig is bij de naschoolse activiteiten om de veiligheid te garanderen. Het aanbod dient ook in de toekomst niet alleen uit sport en bewegen te bestaan, maar ook gericht te zijn op sociaal culturele activiteiten.

2.4 Speerpunten nieuw sportbeleid 2008-2011

Alle voorgaande informatie levert voldoende input op om uiteindelijk speerpunten te formuleren voor het sportbeleid voor de periode 2008-2011. Belangrijk is hierbij in het oog te houden dat sport twee gezichten kent: sport als doel op zich en sport als middel om andere zaken te bereiken. Het maatschappelijk effect dat de gemeente primair met sportbeleid voor ogen heeft, richt zich op de participatiegraad van diverse doelgroepen. Met andere woorden: het gaat vooral om het sporten als doel op zich. Daarnaast moet sport als middel terugkomen in diverse andere beleidsnota's. Een voorbeeld hiervan kan zijn de gezondheidsnota: sport wordt als middel ingezet om de gezondheid te bevorderen.

Het maatschappelijk effect van sport:

De sportparticipatie van Goese burgers, specifiek Goese jeugd (0-23 jaar), ouderen (55+) en mensen met een functiebeperking, is toegenomen.

Dit maatschappelijk effect geeft het doel aan voor de langere termijn. Vooralsnog is het voor de gemeente heel belangrijk om inzicht te krijgen in de huidige sportdeelname van de Goese burgers. Versnipperd zijn er gegevens bekend over bepaalde doelgroepen. Zo is sport en sportdeelname een (summier) onderdeel van de jeugdmonitor van Scoop. Daarnaast zijn er in het kader van het School en Sportproject en het BOS-project in de Goese Polder vragenlijsten afgenomen bij bepaalde scholen. Geconstateerd is dat een totaaloverzicht van de Goese sportdeelname ontbreekt. Om ook in de toekomst te kunnen sturen op ontwikkelingen en beleid aan te kunnen passen, is het noodzakelijk om over goede sportdeelnamegegevens te beschikken.

2.4.1 Speerpunt 1: Gegevensverzameling

Er bestaan landelijk grofweg twee beproefde meetmethoden om het sport- en beweeggedrag van burgers in kaart te brengen. De twee methodes verschillen vooral in WAT ze meten. Enerzijds is er de methode Richtlijn Sportdeelname Onderzoek (RSO¹). Deze methode meet vooral de **sportdeelname**. Anderzijds wordt er in het kader van het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen (NASB) gewerkt met de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB). Deze methode geeft vooral de **mate van bewegen** weer. Zie voor een meer uitgebreide beschrijving van de twee methoden bijlage 6.3. Belangrijk is dus om te weten of "Sport" dan wel "Mate van Bewegen" gemeten moet worden.

Conclusie:

Om goed te kunnen sturen in het gemeentelijk sportbeleid is het noodzakelijk dat op korte termijn gestart wordt met het verzamelen van sport- en/of beweeggegevens van de Goese burgers. Dit punt moet na vaststelling van de sportnota zo snel mogelijk opgepakt worden.

2.4.2 Speerpunt 2: Activiteiten voor de jeugd 4-12 jaar

Een aantal kengetallen uit de Jeugdmonitor (2003 en 2006) gehouden onder Zeeuwse basisschoolkinderen van groep 6:

- in 2006 zijn minder kinderen lid van een sportvereniging (72% tegenover 77% in 2003);
- het beeld dat vooral kinderen van laag opgeleide autochtone en allochtone ouders minder vaak lid zijn van een sportvereniging (63%) blijft bestaan;
- kinderen van laagopgeleide allochtone ouders hebben aanzienlijk minder vaak een zwemdiploma (53%), dan kinderen van autochtone ouders (87%);
- slechts de helft van de kinderen (48%) met ouders die beiden nooit sporten, zijn lid van een sportvereniging;
- wanneer een van de ouders sport (ook al is dat niet elke week) dan is driekwart van de kinderen lid (76%); sporten beide ouders elke week dan is negen van de tien kinderen lid (89%);
- in gezinnen waar beide ouders werkten was bijna 80% lid van een sportclub; in gezinnen waar geen van beiden een baan heeft is 57% van de leerlingen aangesloten bij een sportclub.

1 gedetailleerde informatie is te vinden op de site van het Mulierinstituut: www.mulierinstituut.nl/databank/rs0

Conclusie:

1. Gezien de landelijke en Zeeuwse tendens dat er sprake is van daling in de sportparticipatiegraad in deze leeftijdscategorie zijn alle activiteiten die gericht zijn op stimulering van de sportdeelname van de kinderen in de basisschoolleeftijd wenselijk.
 - Het schoolsportproject wordt voortgezet, Goes blijft participeren in de Zeeuwse methode voor het bewegingsonderwijs, de gemeente stimuleert de verdere professionalisering van het bewegingsonderwijs, sportverenigingen krijgen verenigingsondersteuning gericht op werving en behoud jeugdleden, de methode "De Klas Beweegt" wordt verder uitgezet, er wordt een plan van aanpak opgesteld om motorische achterstanden drastisch te laten dalen (hierbij wordt ook nauw samengewerkt met sportverenigingen), samenwerking met kinderopvang, CIOS, SMWO Welzijn en sportverenigingen moet gezocht worden voor de invulling van nog meer sportieve naschoolse opvang.
2. Kinderen van laag opgeleide ouders en kinderen van allochtone ouders moeten hierbij extra aandacht krijgen.
 - Het sCOOLsportproject van de Tweemaster wordt beleidsmatig en praktisch ondersteund. De waardevolle BOS-activiteiten in de Goese Polder gericht op basisschoolkinderen worden voortgezet. Tevens dient gekeken te worden of er nog meer wijken zijn waar kinderen baat hebben bij deze activiteiten. Tot slot wordt er een plan van aanpak gemaakt om de pilot weerbaarheid die in 2006 op drie Goese basisscholen is uitgevoerd, verder te implementeren.
3. Het zwemonderwijs in Goes blijft gedurende deze beleidsperiode bestaan (wel afhankelijk van de inzet van leerlingen vanuit de sportopleiding CIOS).

2.4.3 Speerpunt 3: Activiteiten voor de jeugd 13-23 jaar

Ook hier kan gekeken worden naar de resultaten uit de jeugdmonitor. In 2004 zijn algemene kernegevens over deze leeftijdsgroep verzameld en vervolgens uitgewerkt in themarapporten. In oktober 2006 is het themarapport "Verenigingsleven" uitgekomen. Onderstaande gegevens komen uit dit themarapport. Opvallende zaken:

- meer dan de helft (57%) van de Zeeuwse leerlingen uit klas 3 voortgezet onderwijs is lid van een sportclub of -vereniging. (In 2007 is dit onderzoek herhaald en heeft nieuwe kernegevens opgeleverd: de sportdeelname komt nu uit op 63%. Er is dus sprake van een stijging. Themarapporten zijn nog niet verschenen, vandaar dat verder de gegevens uit 2004 nog worden genomen.)
- daarnaast zegt 10% buiten een vereniging om te sporten;
- jongens zijn vaker lid (59%) van een sportvereniging dan meisjes (54%); hierbij is er op het vwo bijna geen verschil en komt dit verschil vooral door havo en vmbo-leerlingen;
- Vwo-leerlingen zijn het meest vaak lid van een sportvereniging (71%);
- Vmbo-leerlingen zijn het minst vaak lid (51%), samen met de leerlingen van het speciaal onderwijs (40%);
- tijdgebrek is de meeste genoemde reden om niet lid te zijn van een sportvereniging. Ruim eenderde (35%) van de derdeklassers noemt deze reden;
- sporten niet leuk vinden of dat er geen leuke sportverenigingen zijn, wordt door één op de zes (16%) jongeren genoemd als reden om niet lid te zijn;
- derdeklassers sporten gemiddeld 2,9 uur per week op school;
- sporten en bewegen buiten school en sportvereniging om, bijvoorbeeld joggen en voetballen op straat en fietsen van en naar school, wordt het meest gedaan. Derdeklassers besteden hier gemiddeld 5 uur per week aan. Opvallend is wel dat leerlingen uit Goes aangegeven hier veel minder tijd aan te besteden (3,6 uur -tegenover 7,1 van de derdeklassers uit Hulst);
- kijkend naar de Nederlandse Norm Gezond Bewegen voor jeugdigen¹ wordt geconstateerd dat 1/3 deel van de Zeeuwse leerlingen dit niet haalt. Gezien bovenstaande urenverdeling van sporten in de eigen tijd, mag aangenomen worden dat dit in Goes nog iets hoger ligt.

Het Goese jongerenplatform heeft ook nog advies gegeven (oktober 2007) over de concept sportnota en zij geven aan dat jongerenparticipatie binnen de sport zeer raadzaam is. Zij zouden graag een evenement zoals dat ook in 2006 op de grote markt is gehouden (whoZnext) herhaald zien. Daarnaast geven zij aan dat sportkennismaking ook opgezet zou moeten worden voor leerlingen van het voortgezet onderwijs.

¹ Jeugd (onder de 18 jaar): dagelijks een uur matig intensieve lichamelijke activiteit, waarbij de activiteiten minimaal twee maal per week gericht zijn op het verbeteren of handhaven van lichamelijke fitheid (kracht, lenigheid en coördinatie). Kortom: 7 uur in de week!

Conclusie:

1. Activiteiten gericht op sportparticipatie van jongeren in de leeftijd van 12-18 jaar moeten vooral gericht zijn op leerlingen van het vmbo en speciaal onderwijs. Zij zijn overduidelijk minder actief. Juist voor deze doelgroep heeft sportparticipatie en een eventueel lidmaatschap van een sportvereniging grote waarde. Wellicht dat juist voor deze jongeren een sportkennismakingsproject naschools opgezet kan worden.
2. Gegevens uit het buurtonderzoek in de Goese Polder geven aan dat ook jongeren van allochtone afkomst meer gestimuleerd moeten worden tot sporten.
3. BOS-activiteiten zoals omschreven in de tweede BOS-aanvraag (niet gehonoreerd door VWS in verband met over inschrijving) zijn vooral gericht op jongeren in deze leeftijdscategorie en met bovenstaande achtergrondkenmerken. Deze activiteiten moeten dan ook zoveel mogelijk uitgevoerd worden.
4. Sportdeelname op basis van jongerenparticipatie is een must. Op deze wijze grotere kans dat jongeren ook daadwerkelijk blijven sporten.

2.4.4 Speerpunt 4: Activiteiten voor de ouderen (50+)

De groep ouderen in onze maatschappij is in de afgelopen jaren sterk gegroeid en die trend zet zich voort. De verwachting is dat het aandeel 50-plussers zal oplopen tot 41% in 2040 (Sociaal en Cultureel Planbureau, 2003). Ook het aantal sportende ouderen neemt toe. Uit landelijke onderzoeken blijkt dat:

- de helft van de 50-plussers te weinig beweegt om gezond door het leven te kunnen gaan;
- inactiviteit het meeste voorkomt onder ouderen met een laag inkomen, mensen met een lage opleiding en alleenstaanden (uit onderzoek van de Taskforce 50+ Sport en Bewegen¹);
- ouderen in verhouding in mindere mate sporten bij verenigingen. Voor sportclubs heeft dit financiële consequenties (minder inkomsten uit contributie), sporttechnische consequenties (geen doorstroom) en consequenties m.b.t. kader (te weinig potentieel aan kaderleden). Gegevens komen uit een onderzoek van NOC*NSF;
- door ouderen aan te zetten tot meer sporten en bewegen, de gezondheid en het welzijn van deze doelgroep vergroot wordt en dat de participatie in de samenleving verhoogd wordt (en dat werkt weer positief op de leefbaarheid in dorpen, wijken en buurten).

Zeeland heeft in 2009 (7 t/m 12 september) de unieke kans om veel aandacht te besteden aan ouderensport. Landelijk en provinciaal is besloten dat de eerste Europese Senior Games plaats gaan vinden in Zeeland. De Senior Games is een evenement waaraan sporters (50+) uit Europa op een zo hoog mogelijk competitief niveau met elkaar de strijd aangaan. Naar verwachting zullen ongeveer 4.500 sporters aan de games deelnemen. Er zal nauwe samenwerking gezocht worden met de vier grotere Zeeuwse steden om alle sporters aan verblijfs- en sportaccommodatie te helpen. Goes zal dus net als Middelburg, Vlissingen en Terneuzen rekening moeten houden met de komst van vele oudere (top)sporters en hun gevolg. Over de exacte invulling moeten met de gemeenten nog afspraken worden gemaakt.

Conclusie:

1. Ten aanzien van de jongere oudere (55-65 jaar) moet er een plan van aanpak opgesteld te worden waarbij alle Goese burgers van 55-65 jaar een keer aan GALM kunnen deelnemen.
2. Aangezien het percentage mensen met een chronische aandoening en/of lichamelijke beperking landelijk gezien ook nog steeds stijgt, wordt bij elk GALM-project ook een SCALA-project aangeboden.
3. Er moet in overleg met SMWO Welzijn, al deelnemende sportverenigingen en het CIOS gezocht worden naar een structurele oplossing voor het inbedden van de GALM/SCALA groepen.
4. Ten aanzien van de oudere ouderen (66+) moet in beeld gebracht worden wat het huidige sport- en beweegaanbod is en wat de wensen zijn (via de lokale taskforce).
5. Tevens dient er een plan van aanpak opgesteld te worden voor een betere afstemming tussen GALM en MbvO (Meer Bewegen voor Ouderen, veelal gericht op de oudere ouderen) activiteiten.
6. Om een volledig netwerk te krijgen rondom sport en bewegen voor ouderen moet er een lokale taskforce 50+ opgericht worden. Bij de totstandkoming van een lokale Taskforce 50+ worden vertegenwoordigers van organisaties zoals gemeente Goes, SportZeeland, CIOS Goes, GGD, sportorganisaties, SMWO Welzijn, thuiszorgorganisaties en ouderenbonden betrokken.

¹ Task force 50+ is opgericht in 2003 en beoogt om door samenwerking, op landelijk strategisch niveau, sport en bewegen voor mensen van vijftig jaar en ouder te stimuleren en het sport- en beweegaanbod af te stemmen op de toekomstige vraag.

7. De komst van de Senior Games naar Zeeland moet benut worden om te werken aan positieve beeldvorming over sport en bewegen voor ouderen. Goes werkt dan ook mee aan het realiseren van de games in 2009.

2.4.5 Speerpunt 5: Activiteiten voor speciale doelgroepen

Uit landelijke onderzoeken blijkt dat:

- jongeren (tot 23 jaar) met een functiebeperking, verstandelijke beperking of chronische aandoening in dezelfde mate sportief actief zijn als hun gezonde leeftijdsgenoten¹;
- deze doelgroep wel meer praktische problemen ondervinden om aan het sporten te geraken;
- volwassenen met een beperking (25-79 jaar) beduidend minder vaak sporten dan hun leeftijdsgenoten² (39% tegen 70% voor mensen zonder een beperking);
- de verschillen tussen mensen met en zonder een beperking geringer zijn bij jongere mensen dan bij oudere mensen. Van de 25-49 jarigen met een beperking sport 58% tegen 77% van de mensen in die leeftijdsgroep zonder een beperking. Bij de 65-79-jarigen is dat respectievelijk 19% en 45%.

Conclusie:

1. Er moet inzicht verkregen worden in het huidige Goese sportaanbod voor mensen met een beperking.
2. Er moet inzicht verkregen worden waar Goese sporters met een beperking nu sporten en als ze niet actief zijn wat daarvoor de reden is.
3. Op basis van deze gegevens kan gekeken worden waar witte vlekken zijn en welke eventuele knelpunten opgelost moeten worden.
4. Speciale aandacht dient uit te gaan naar sporters met een beperking van 25+; uit landelijke cijfers blijkt dat de jongeren met een beperking hun weg binnen sportland uiteindelijk wel vinden.
5. Het uiteindelijke streven is er op gericht dat eind 2010 5% meer sporters met een beperking sportief actief zijn dan bij de nulmeting (is hetzelfde als de landelijke richtlijn in de VWS Sportnota)
6. Om dit alles te realiseren moet er een uitgebreid netwerk opgezet worden tussen de doelgroep en haar belangenorganisaties enerzijds en de sportaanbieders anderzijds.

2.4.6 Speerpunt 6: Verenigingsondersteuning

In de vorige paragrafen is vooral ingegaan op de diverse doelgroepen ten aanzien van de noodzakelijke sportstimulering. Daarnaast zijn er natuurlijk ook nog een aantal algemene sportzaken die van belang zijn om sportend Goes te ondersteunen.

Gezien de positieve resultaten tijdens de breedtesportperiode, blijft ook in de nieuwe beleidsperiode het sportservicepunt bij SMWO Welzijn bestaan. Effectief betekent dit dat burgers, maar vooral ook scholen en sportverenigingen weten waar zij ondersteuning kunnen krijgen voor sportgerelateerde vragen. Punt van aandacht blijft de digitale informatievoorziening over het Goese sportaanbod en de sportprojecten. Dit geldt zowel voor de eigen gemeentelijke website als voor de site van SMWO Welzijn. Voorop dient te staan dat elke burger direct over de juiste digitale sportinformatie moet beschikken.

Tijdens de breedtesportperiode is het oorspronkelijke idee van hoe verenigingsondersteuning er uit moet zien, losgelaten. Er wordt nu uitgegaan van een zeer pragmatische aanpak: sportverenigingen krijgen wanneer zij participeren in een gemeentelijk project en indien zij een ondersteuningsbehoefte hebben, ondersteuning bij de uitvoering van die taak. Daarnaast is er voor gekozen om twee keer per jaar aanbodgerichte verenigingsondersteuning te doen in samenwerking met regiogemeenten. Tot slot blijft uiteraard ook de puur vraaggerichte ondersteuning bestaan.

Momenteel vindt er vanuit het landelijke beleid een pilot plaats om sportverenigingen te segmenteren. Bij deze segmentering wordt er gekeken naar welke sportverenigingen bijvoorbeeld een rol kunnen spelen bij maatschappelijke ontwikkelingen of bij het aanbieden van eigentijds sportaanbod. Zowel voor sportbonden als gemeenten is het goed te weten welke sportverenigingen een rol kunnen spelen in diverse sportprojecten.

¹ Kooiker, S. en C. van Campen (2006). "Vrijtijdsbesteding". In: Jeugd met beperkingen, Rapportage gehandicapten 2006 (p. 99-123. Den Haag: Sociaal Cultureel Planbureau).

² Rapportage Sport 2006 (p. 86). Den Haag: Sociaal Cultureel Planbureau.

In de beginjaren van de Goese breedtesportperiode is geprobeerd om verenigingsondersteuning meer te professionaliseren. Met andere woorden: er is gekeken of de instelling van een verenigingsondersteuner voor een cluster van sportverenigingen zou werken. De tijd bleek toen nog niet rijp te zijn om deze stap te zetten. Het reeds toen bestaande vrijwilligersprobleem is de afgelopen jaren eerder toegenomen dan afgenomen. Voorstel is dan ook om de komende beleidsperiode nogmaals te proberen professionele verenigingsondersteuning van de grond te krijgen. De gemeente speelt hierbij vooral een stimulerende rol.

Conclusie:

1. Verenigingsondersteuning blijft op dezelfde wijze voortbestaan als waarvoor in de eindfase van het breedtesportproject is gekozen.
2. De gemeente kiest ervoor om de Goese sportverenigingen te segmenteren naar landelijk voorbeeld om zo beter inzicht te krijgen welke sportverenigingen bij welke projecten een geschikte partner zijn.
3. De komende beleidsperiode wordt de professionalisering van verenigingsondersteuning gestimuleerd. Hierbij wordt uitgegaan van de samenwerking van een cluster van sportverenigingen.

2.4.7. Speerpunt 7: Rol en positie Goese Sportraad

Al enige tijd zijn de leden van de Goese Sportraad (GSR) zich aan het beraden over hun rol en positie. Zij constateren zelf dat de huidige formule uitgewerkt is. Het standpunt van de GSR is dat ze zich primair moet richten op advisering richting college en gemeenteraad; daarnaast vindt ze dat ze ook een rol moet spelen bij de (collectieve) belangenbehartiging voor de sport.

De gemeente heeft er belang bij dat er een orgaan is dat haar advies kan geven bij sportbeleidvraagstukken. Tevens is het voor de gemeente waardevol als de leden van dat orgaan in staat zijn om verenigingsoverstijgend te denken en een objectief standpunt in kunnen nemen. Dit vraagt van de leden dat zij een totaalfocus op het terrein van de sport moeten hebben. Dit wordt nog belangrijker als gekeken wordt naar de huidige sportparticipatie: steeds meer mensen sporten en bewegen buitenom de traditionele sportverenigingen.

De huidige GSR bestaat uit twee lagen, namelijk een dagelijks en algemeen bestuur. Met ingang van de nieuwe beleidsperiode bestaat de GSR nieuwe stijl uit één laag. Zoals gezegd hebben de leden een brede kijk op het Goese sportbeleid. De basissamenstelling bestaat uit 6 personen, daarnaast zijn de wethouder en de beleidsambtenaar sport als adviseurs aanwezig. Tevens moet de mogelijkheid bestaan om ad hoc specialisten ten aanzien van een bepaald onderwerp tijdelijk toe te voegen aan de sportraad. Binnen het nieuwe orgaan moeten de volgende aandachtsgebieden in ieder geval vertegenwoordigd zijn.

1. Sport georganiseerd (met aandacht voor verenigingssport, 2 personen (binnen- en buitensport))
2. Sport ongeorganiseerd (met aandacht voor niet verenigingsgebonden sportmogelijkheden, bijvoorbeeld vertegenwoordigd door SMWO)
3. CIOS Goes (met aandachtsgebied onderwijs)
4. Gezondheidszorg (met aandacht voor aangepast sportief bewegen)
5. Onafhankelijk voorzitter

Adviesrol:

Zowel de GSR zelf als de gemeenteraad (kaderstellende vragen sportnota) hecht veel aan de adviseurrol van de GSR nieuwe stijl. Dit houdt in dat er ook een directe link gemaakt moet worden naar het bestaande systeem van besluitvorming rondom ambtelijke adviezen. Het verdient de voorkeur dat de GSR nieuwe stijl in principe elke maand bijeenkomt. Alleen zo bestaat de garantie dat zowel het college als de commissies in staat zijn om bij haar besluitvorming gebruik te maken van het advies van de GSR. Naast het gevraagde advies, kan de GSR nieuwe stijl uiteraard ook gebruik maken van de mogelijkheid om ongevraagd advies uit te brengen over sportgerelateerde zaken. Qua formele vorm blijft de GSR nieuwe stijl een functionele raad van de gemeente Goes.

Communicatie:

Een functionele raad kan alleen haar werk goed doen als de communicatie goed is geregeld. Het gaat dan om de communicatie naar de achterban en de communicatie richting het college. De achterban moet weten bij wie ze terecht kan voor welk onderwerp. Voorstel is dan ook om te werken met een (digitale) nieuwsbrief en goede informatie op de gemeentelijke site. Om de politiek goed op de hoogte te houden van de ontwikkelingen op sportgebied is het advies om minimaal 1x per jaar de raadsfracties uit te nodigen om over een bepaald sportthema te praten en bij te praten over de ontwikkelingen op sportgebied in het algemeen.

Belangenbehartiging:

Naast de rol van adviseur speelt de GSR ook een rol als belangenbehartiger. Uiteraard alleen daar waar het een collectief belang betreft. De afgelopen jaren is gebleken dat afzonderlijke sportverenigingen prima in staat zijn om zelf richting de gemeente actie te ondernemen als zij daar aanleiding toe zien.

Ambtelijke ondersteuning:

De ambtelijke ondersteuning blijft op dezelfde wijze voortbestaan als onder de Goese Sportraad oude stijl.

Verordening:

Bij de start van de Goese Sportraad nieuwe stijl, moet er een nieuwe verordening opgesteld worden waarin de doelstelling, werkwijze, budget en bijzondere taken zijn vastgelegd.

Conclusie:

1. De GSR nieuwe stijl wordt 1-lagig en primair een adviserend orgaan, met een bredere opzet qua leden dan de huidige samenstelling.
2. Aandachtsgebieden die verdeeld moeten worden binnen de GSR: onderwijs, binnensport, buitensport, gezondheid/aangepast sporten en ongeorganiseerde sport. Er moet sprake zijn van een onafhankelijke voorzitter.
3. De communicatie richting college en achterban moet goed uitgewerkt worden om te borgen dat de Goese Sportraad nieuwe stijl ook daadwerkelijk goed kan functioneren.
4. Er moet zo spoedig mogelijk een nieuwe verordening opgesteld worden voor de Goese Sportraad nieuwe stijl waarin doelstelling, werkwijze, budget en taken zijn vastgelegd.

2.4.8 Speerpunt 8: Subsidieverordening Sport

Tot op heden is het zo dat de GSR uitvoerder is van de Goese subsidieverordening Sport. Bij de beantwoording van de kaderstellende vragen sport vinden de meeste fracties dat een subsidieverordening een beleidsinstrument kan zijn. Het is vervolgens de vraag of een dergelijk instrument moet vallen onder de werkzaamheden en verantwoordelijkheid van een functionele raad of dat de uitvoering valt onder de verantwoordelijkheid van het college.

Voordat deze vraag beantwoord kan worden is het belangrijk te weten wat de gemeente beoogd met de beschikbare middelen. De huidige subsidieverordening kent grofweg twee pijlers: algemene sportsubsidies en jeugdledensubsidie (zie bijlage 6.4 en 6.5). In 2006 had de GSR € 26.073 tot haar beschikking voor bovengenoemde zaken. Hiervan werd ca. € 15.000 ingezet voor algemene sportsubsidies en € 10.000 voor jeugdledensubsidies.

Al langer bestaat de wens om de huidige subsidieverordening "Sport" anders op te zetten. In 2007 is door de gemeenteraad een nieuwe algemene subsidieverordening vastgesteld. Deze biedt te weinig kaders om specifiek voor de sport te beoordelen of een aanvraag gehonoreerd dan wel afgewezen moet worden. Om beleidsspeerpunten leidend te laten zijn bij het al dan niet toekennen van subsidies, is het noodzakelijk om voor de sport specifieke beleidsregels op te stellen. Het voorstel is om afdeling Samenleving de opdracht te geven deze specifieke beleidsregels uit te laten werken en ter advisering voor te laten leggen aan de Goese Sportraad nieuwe stijl. Vervolgens dienen de beleidsregels nog ter vaststelling voorgelegd te worden aan college en raad.

De gemeente voert een actief beleid op het terrein van jeugdledensubsidie. Het is de vraag of het huidige middel ook het gewenste doel bereikt. Het opstellen van de nieuwe sportbeleidsregels voor het vertrekken van subsidie geeft direct de kans om dit jeugdledenbeleid tegen het licht te houden. Tevens geeft dit de mogelijkheid om aan te sluiten bij een nieuw landelijk initiatief "provinciaal jeugdsportfonds". Zie voor meer achtergrondinformatie de bijlage 6.6.

Om subsidie in te zetten als beleidsinstrument is het wenselijk dat de gemeente zelf optreedt als uitvoeringsverantwoordelijke. De Goese Sportraad heeft de rol als adviseur.

Conclusie:

1. De huidige subsidieverordening van de Goese Sportraad oude stijl wordt zo spoedig mogelijk omgezet in beleidsregels voor de sport, vallend onder de algemene Goese Subsidieverordening 2007.
2. Uitvoering ligt bij het college.
3. Advisering ligt bij de Goese Sportraad nieuwe stijl.

2.4.9. Speerpunt 9: Promotionele waarde van sport

Als er gekeken wordt naar de promotionele waarde van sport, dan kan de gemeente dit op twee manieren inzetten. Enerzijds door een actief topsportbeleid na te streven anderzijds door de promotionele waarde van sport meer te benutten door bijvoorbeeld de organisatie van grote (top)sportevenementen.

De raadsfracties hebben bij de beantwoording van de kaderstellende vragen aangegeven topsport als doel op zich niet te willen stimuleren met het gemeentelijke sportbeleid. Topsporters die ondersteuning nodig hebben, kunnen terecht bij de provinciale sportorganisatie SportZeeland. Voor wat betreft de promotionele waarde van de sport hebben de raadsfracties aangegeven graag een apart advies te ontvangen van de afdeling Economische zaken over dit onderwerp. Op basis van dit advies kan de raad dan al dan niet besluiten haar huidige beleid op dit terrein te wijzigen.

2.5 Dwarsverbanden overige beleidsterreinen en belanghebbende organisaties

Zoals eerder aangegeven kan sport als doel op zich beschreven zijn, maar het wordt ook vaak ingezet als middel. Sportgerelateerde zaken zullen dan ook niet alleen in deze nieuwe sportnota staan, maar komen ook aan de orde bij het invullen van het preventief jeugdbeleid, de opstelling en uitvoering van het regionale gezondheidsbeleid, etc. De nieuwste landelijke ontwikkeling is de plek die sport krijgt in het kader van de WMO. Dat sport in diverse beleidsterreinen terug komt heeft onder andere te maken met de maatschappelijke betekenis van sport en bewegen. Door de komst van de WMO zal deze maatschappelijke betekenis alleen maar versterkt worden. Het Nederlands Instituut Sport en Bewegen (NISB) heeft eind 2007 voor gemeenten een "sporttas" ontwikkeld met instrumenten om sport, participatie en sociale cohesie te verbinden.

Naast diverse beleidsterreinen zijn er ook veel organisaties die van belang zijn om de gemeentelijke sportdoelstellingen goed vorm en inhoud te geven. Zo speelt SMWO Welzijn een grote rol bij de uitvoering van het Goese sportbeleid. CIOS Goes speelt een rol bij het zwemonderwijs, de professionalisering van het bewegingsonderwijs, de opleiding van gekwalificeerd kader (onder andere op het terrein van ouderensport), etc. Daarnaast zijn er dwarsverbanden met schoolbesturen, sportverenigingen, wijk- en dorpsorganisaties, kinderopvangorganisaties, commerciële sportaanbieders, gezondheidszorginstellingen, andere gemeenten, de provinciale sportorganisatie SportZeeland, sportbonden, overkoepelende landelijke sportorganisaties, etc.

Aangezien er voor het beleidsterrein Sport geen wettelijke kaders zijn, opereren veel gemeenten alleen bij het formuleren van beleid en de uitvoering daarvan. Andere beleidsterreinen kennen veelal een wettelijk kader en vaak is er sprake van een provinciale of regionale afstemming en samenwerking. Voor Sport gaat dit nog niet op. De verwachting is dat in de loop van 2008 vanuit de provincie het initiatief genomen wordt om ook voor dit beleidsterrein te komen tot een regionale of provinciale structuur voor overleg.

Gezien de vele ontwikkelingen op sportgebied moet ook de komende beleidsperiode nauw samengewerkt worden met bovengenoemde partners om Goes op sportgebied nog sterker naar voren te laten komen!

3. Accommodatiebeleid buitensport

3.1. Inleiding

Al geruime tijd wordt gezegd dat het buitensportbeleid niet helder en eenduidig omschreven staat. Tijd dus om hier verandering in aan te brengen. De doelstelling van dit onderdeel van de sportnota is dan ook: een kader creëren waarbinnen eenduidig vast staat waar de verantwoordelijkheden voor de gemeente liggen, en waar die van de sportverenigingen. Belangrijk is ook dat er breed gedragen uitgangspunten worden opgesteld, op basis waarvan toekomstige ontwikkelingen plaats zouden moeten vinden.

De vragen die hierbij beantwoord dienen te worden zijn:

- Wat zijn de uitgangspunten, die de gemeentelijke verantwoordelijkheid bepalen, met betrekking tot het aanbieden van een basisvoorziening voor buitensportaccommodaties?
- Tot welke gemeentelijke basisvoorzieningen voor buitensportaccommodaties moet dit leiden?
- In hoeverre voldoet de huidige situatie daaraan, en welke stappen moeten er ondernomen worden om tot de gewenste basisvoorziening te komen?

In onderstaande tabel staan de huidige gemeentelijke buitensportaccommodaties weergegeven. De ijs- en skeelerbaan in Goes-Zuid is ook toegevoegd. Deze heeft echter min of meer de status van een openbaar speelterrein, waarbij het beheer is ondergebracht bij een stichting. In de verdere verhandeling zal niet op de ijs- en skeelerbaan worden ingegaan.

nr	Buitensportaccommodatie	vereniging	sportdiscipline	Aantal kleedruimtes	Velden Kg=kunstgras Ng=natuurgras
1	Sportpark het Schenge	v.v. Goes s.v. Robur v.v. SSV'65 AV'56 GRC Tovaal GMHC k.v. TOGO t.v. 't Halve Maantje t.v. Goes De Zeeuwse Windhondenvereniging	Voetbal Voetbal Voetbal Atletiek Rugby Hockey Korfbal Tennis Tennis Windhonden	6 4 6 2 2 2 4 3 2 0	4 ng voetbalvelden 1 kg voetbalveld 1 zandtrainingsveld 1 atletiekbaan 1 kg korfbalveld 2 kg hockeyvelden 0.5 ng trainingsveld 1 ng rugbyveld 5 gravel en 2 kunststof 4 gravel 1 ng baan, binnenterrein voor voetbal
2	Sportpark Wesselopark	v.v. Kloetinge t.v. De Bongerd	Voetbal Tennis	12 2	3 ng voetbalvelden 1 kg voetbalveld 1 zandtrainingsveld 4 kunststof
3	Sportpark Wolphaartsdijk	v.v. Wolphaartsdijk t.v. WPD	Voetbal Tennis	4 2	2 ng voetbalvelden trainingsstrook 2 gravel
4	Sportpark 's-Heer Arendskerke	v.v. 's-Heer Arendskerke t.v. de Schaepskooi	Voetbal Tennis	4 2	2 ng voetbalvelden 1 zandtrainingsveld 2 gravel
5	Sportpark 's-Heer Hendrikskinderen	k.v. Tjoba t.v. de Puye	Korfbal Tennis	4 2	1 ng korfbalveld 1 kg korfbalveld 3 gravel
6	Sportpark de Weitjes	k.v. Blauw Wit VO-scholen	Korfbal Gymonderwijs	4 noord 2 zuid	natuurgras natuurgras
7	De ijs- & skeelerbaan				

In het verleden zijn de tennisverenigingen geprivatiseerd. Met andere woorden: de gemeente heeft geen financiële verplichtingen meer ten aanzien van velden en gebouwen. Niet alle tennisverenigingen hebben eigen grond. Meestal is er een recht van opstal gevestigd ten behoeve van de verenigingen.

Tot slot is er ook een aantal buitensporten dat geen gebruik maakt van gemeentelijke sportparken. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan roeivereniging Scaldis, wielervereniging Theo Middelkamp, mountainbikevereniging Extreem en handboogschietvereniging Ravenstijn. Hoewel deze takken van sport van oudsher niet direct in beeld zijn als er gesproken wordt over het gemeentelijke sportbeleid, is het niet meer van deze tijd om dergelijke sporttakken te "negeren". Het advies is dan ook om bij nieuwe ontwikkelingen en afwegingen binnen de buitensport deze "andere" takken van sport ook een plaats te geven.

3.2 Sportnota 1998 - 2002

Zoals hierboven vermeld heeft de gemeente Goes 6 sportparken, waarop tal van verenigingen hun sportdisciplines beoefenen. De vorige sportnota 1998 - 2002 beschreef de behoefte aan renovatie van diverse sportvelden op deze sportparken. Een van de beleidsuitgangspunten in die nota beschreef expliciet de noodzaak voor renovatie van:

- Velden 3,4,5,7 en 10 op sportpark het Schenge in de jaren 1999 t/m 2002;
- Veld 2 op het Schenge naar een verlicht wetra-veld in 1998;
- Toplaag van de atletiekbaan in 1999;
- Veld 2 op sportpark 's-Heer Arendskerke naar een wetra-veld in 1998;
- Veld 1 op sportpark 's-Heer Arendskerke in 1999.

Desbetreffende renovaties hebben in de vorige collegeperiode ook daadwerkelijk plaatsgevonden.

Daarnaast stond overname door de gemeente van sportpark de Weitjes ook als beleidsaanbeveling in de vorige nota omschreven. Dit heeft recentelijk plaatsgevonden (2006).

Meer algemene beleidsaanbevelingen waren:

- Creëren en onderhouden van voldoende sportaccommodaties in Goes. Deze moeten voldoen aan de kwaliteitseisen van veiligheid en hygiëne en de verlangens van sportbeoefenaren. Dit betreft zowel de binnen- als de buitensportaccommodaties voor verenigingen en doelgroepen.
- Sportverenigingen steunen bij het realiseren van eventuele bouw of verbouw van sportaccommodaties, voor zover het binnen de mogelijkheden ligt. Dit betekent een rol als ondersteuner, vraagbaak en eventueel als procesbegeleider.

De laatste beleidsaanbeveling suggereert, dat er van een duidelijke financiële inbreng van de kant van de gemeente geen sprake kon zijn. Daarom was er een grote inbreng van de verenigingen zelf noodzakelijk. Voor een uitgebreidere beschrijving van het "huidige" beleid wordt verwezen naar bijlage 6.8.

3.3 Knelpunten huidig beleid

In 2004 heeft het "Verbetertraject Buitensportaccommodaties" plaatsgevonden. Dit heeft een aantal knelpunten blootgelegd:

- het onderhoud en de belastbaarheid van de sportaccommodaties;
- tolonduidelijkheid;
- verantwoordelijkheid van de verenigingen;
- besluitvorming over medegebruik;
- tariefstelling;
- verbetering van de verhuuradministratie;
- oneigenlijk of onbekend gebruik door de verenigingen;
- (midden) lange termijn visie buitensportaccommodaties ontwikkelen.

Een aantal knelpunten zijn opgelost, maar er liggen ook nog een aantal open. De belangrijkste knelpunten die opgelost dienen te worden, zijn:

1. In de huidige situatie is het zo, dat er tal van geschreven maar meer nog ongeschreven afspraken bestaan tussen de gemeente enerzijds, en sportverenigingen anderzijds. Hier dient op basis van het gelijkheidsbeginsel verandering in te komen.
2. Op dit moment is niet duidelijk waar de verantwoordelijkheid voor de gemeente ligt. Met andere woorden: waaruit bestaat de gemeentelijke basisvoorziening?

3.4 Nieuw beleid

Veel onduidelijkheden blijken voort te komen uit de vraag wat nu daadwerkelijk tot de gemeentelijke verantwoordelijkheid behoort. De gemeente wil verantwoordelijk zijn voor een bepaalde basisvoorziening. Een definitie van een gemeentelijke basisvoorziening:

“Alle onroerende zaken, die worden aangelegd of in stand worden gehouden omdat ze strikt noodzakelijk zijn voor de beoefening van de betreffende sport”.

In overleg met de raadsfracties heeft de gemeente Goes keuzes gemaakt ten aanzien van alle aspecten die de gemeentelijke basisvoorziening vorm geven. Deze aspecten zijn:

- a. roerende en onroerende zaken;
- b. eigendomsverhoudingen;
- c. kwaliteit & Kwantiteit;
- d. voorwaarden ten aanzien van uitbreiding;
- e. nieuwe sportdisciplines en -verenigingen.

In de volgende paragrafen wordt op al deze punten ingegaan en wordt nader omschreven hoe de Goese definitie omtrent de gemeentelijke basisvoorziening dient te worden ingevuld.

Voor alle duidelijkheid: de in de volgende paragrafen beschreven invulling van de Goese definitie van een gemeentelijke basisvoorziening voor buitensportaccommodaties heeft vooral betrekking op de veldsporten. Al eerder is geconstateerd dat er een aantal takken van buitensport in Goes zijn, die geen gebruik maken van gemeentelijke voorzieningen, maar wel graag op bepaalde punten gefaciliteerd zouden willen worden door de gemeente. De gemeente heeft het standpunt dat haar verantwoordelijkheid niet ophoudt bij de veldsporten alleen. Er dient een gelijkwaardige behandeling van alternatieve buitensporten, zoals wiel- en watersport, nagestreefd te worden, waarbij per geval bekeken zal worden hoe deze er dan uit ziet. Uiteraard wordt er bij toekomstige facilitering ook gekeken naar afspraken uit het verleden over privatisering en dergelijke.

3.4.1 Onroerende zaken

Uit de antwoorden van de raadsfracties op de kaderstellende vragen blijkt, dat de volgende onderwerpen behoren tot de gemeentelijke basisvoorziening voorzover het onroerende zaken betreft:

1. wedstrijd- en trainingsvelden;
2. nagelvast sportmeubilair (zoals ballenvangers, doelen e.d.)
3. verlichting;
4. kleedkamers (waaronder: scheidsrechterslokalen, E.H.B.O-ruimte, ruimtes voor technisch bouwkundige installaties);
5. dug-outs;
6. opslagruimte voor materialen.

Deze zaken behoren tot de gemeentelijke financiële verantwoordelijkheid. Voor alle duidelijkheid: dit impliceert dat zaken als bestuurskamers, sponsorhomes, vergaderruimtes, kassahokjes, kantines e.d. onder (financiële) verantwoordelijkheid van de sportvereniging dienen te worden aangelegd en onderhouden.

3.4.2 Roerende zaken

Een aspect waar in de huidige situatie veel onduidelijkheid over bestaat, zijn al die zaken die onmisbaar zijn om sport te beoefenen, maar die niet tot de nagelvaste onderdelen van de sportaccommodatie behoren. Met andere woorden, de gemeentelijke financiële verantwoordelijkheid ten aanzien van roerende zaken is alles behalve eenduidig. Voetbalnetten worden namelijk vergoed, daar waar dit voor korfbalpalen en de bijbehorende korven niet geldt. In beide gevallen is er duidelijk sprake van roerende zaken, die noodzakelijk zijn om de betreffende sport te kunnen beoefenen.

Om ook in de toekomst discussie hierover te voorkomen, is voor het volgende gekozen:

De gemeente financiert in principe geen roerende zaken. Daarmee is dit een eigen verantwoordelijkheid van de sportverenigingen. Hierop worden echter 2 uitzonderingen gemaakt:

- a. De gemeente financiert bij de 'buitenbalsporten' per sportveld 2 doelen incl. bijbehorend klein materiaal als korven en netten: mocht een veld multifunctioneel in gebruik zijn, dan voorziet de gemeente in dat geval in alle 'doel-materialen' per tak van sport waarvoor dat veld gebruikt wordt; uiteraard geldt hierbij, dat de overeengekomen normale afschrijvingstermijn wordt gehanteerd bij vervanging. Voor de

duidelijkheid: bij vermissing of vernieling voor het verstrijken van de normale afschrijvingstermijn is de vereniging zelf verantwoordelijk voor onderhoud/vervangings.

- b. De gemeente financiert bij atletiek naast het nagelvaste sportmeubilair, zoals een discuskooi, ook roerende objecten die dusdanig van vorm en gewicht zijn, dat ze aangemerkt mogen worden als 'nagelvast'. Een voorbeeld hiervan zijn de polsstokhoogspringmatten. Deze zijn onmogelijk op te slaan buiten gebruikersuren.

Dit betekent dat zaken als trainingsdoelen niet vergoed worden, of ze moeten ten behoeve van de jeugdelftallen, die slechts van een gedeelte van een volwaardig voetbalveld gebruik maken, voor wedstrijden gebruikt worden. Er kunnen immers meerdere jeugdwedstrijden op één veld plaatsvinden. Hiermee wordt het gebruik van desbetreffende velden geoptimaliseerd.

3.4.3. De Eigendomsverhoudingen

In de inleiding werd al aangegeven, dat waar de sportvelden gemeentelijk eigendom zijn, de gebouwen veelal geprivatiseerd zijn, en daarmee in handen van de sportverenigingen zelf zijn. Voor bijna alle kleedaccommodaties geldt dat er rechten van opstal gevestigd zijn. We beperken ons hierbij tot de kleedruimtes (waaronder: scheidsrechterslokalen, E.H.B.O-ruimte, ruimtes voor technisch bouwkundige installaties, maar ook opslagruimtes oftewel bergingen), omdat alleen deze ruimtes worden aangemerkt, als onderdeel uitmakende van de gemeentelijke basisvoorziening.

Het al dan niet privatiseren van sportvelden en/of gebouwen blijft een terugkerende discussie binnen het lokale sportbeleid. Eerder werd tevens gerefereerd aan het feit, dat het gemeentelijke privatiseringsbeleid ten aanzien van kleedruimtes, ingegeven werd door de overweging dat het beheer van dergelijke ruimtes efficiënter kon worden uitgevoerd, door eigendom, onderhoud en beheer over te dragen aan de sportvereniging zelf. Al enkele jaren is er een landelijke tendens gaande, dat de gemeenten hierop terug moeten komen. De ervaring leert dat bij gebreken en dergelijke, al dan niet ontstaan door achterstallig onderhoud, de kosten uiteindelijk toch weer op het bord van de gemeenten komen te liggen.

In Goes heeft begin jaren negentig de privatisering voornamelijk plaatsgevonden door een recht van opstal te vestigen ten behoeve van de betreffende sportvereniging, in de regel voor een periode van 30 jaar. Daarbij is vastgelegd, dat de opstalhouder het betreffende pand in goede staat dient te onderhouden met behulp van de jaarlijks ontvangen exploitatiesubsidie, of daar waar het een beheersstichting betreft, met behulp van een 'onderhoudspot' die na 15 of 20 jaar renteopbouw vrijkomt. In de overeenkomsten die naar aanleiding van dit opstalrecht met de sportverenigingen zijn afgesloten, staat niet altijd duidelijk vermeld of de vervangingsinvesteringen na afloop van de afschrijvingstermijn voor rekening komen van de gemeente of van de vereniging. Met het faciliteren van de sportverenigingen voor het doen van onderhoud (dan wel via een beheersstichting of het verstrekken van een exploitatievergoeding) heeft de gemeente aangegeven dat onderhoud door de verenigingen zelf uitgevoerd diende te worden om de afschrijvingstermijn te halen.

Sinds deze privatiseringsslag heeft de gemeente echter verzuimd om met regelmaat te controleren op de staat van het onderhoud van de door de verenigingen onderhouden kleedaccommodaties. Een recent uitgevoerd onderzoek naar de onderhoudsstaat van de kleedruimtes op de verschillende sportparken (Brinkrapportage 2006), heeft inmiddels duidelijk gemaakt dat er kleedruimtes zijn, die reeds ruim voor de afschrijvingstermijn niet meer in behoorlijke staat verkeren. Omdat de gemeente hier niet tussentijds op gecontroleerd heeft, is niet met zekerheid vast te stellen, dat dit door achterstallig onderhoud komt. Tevens is het van belang te beseffen, dat de ene vereniging beter in staat is om aan zijn reguliere onderhoudsverplichtingen te voldoen, dan de andere. Sportverenigingen verschillen onderling in hun vermogen om voor dit regulier onderhoud zorg te dragen. Het is daarom van belang om in de toekomst eenduidig met dit aspect van eigendomsverhoudingen, en de daaruit voortvloeiende verantwoordelijkheidsverdeling, om te gaan.

Goed 'huisvaderschap'

Qua eigendomsverhoudingen hebben de raadsfracties gekozen voor de variant, die sterk lijkt op de huidige, maar met dien verstande dat:

1. Voor de kleedaccommodaties het recht van opstal gevestigd blijft ten behoeve van de sportverenigingen.
2. Sportverenigingen zelf verantwoordelijk zijn voor regulier onderhoud. Wel zal er voor onderhoud en beheer van de kleedaccommodaties een gebruikersovereenkomst worden opgesteld tussen gemeente en sportvereniging.

3. Renovatie (25 jaar na bouwdatum) en vervanging (40 jaar na bouwdatum) van de kleedaccommodaties voor rekening komen van de gemeente.
4. De gemeente, middels periodieke (om de 5-8 jaar) inspectie, erop toeziet dat de vereniging als een 'goed huisvader' aan zijn onderhoudsverplichtingen voldoet.
5. De gemeente de sportverenigingen per sportseizoen een exploitatiesubsidie verstrekt, waarbij de sportverenigingen de verplichting hebben om jaarlijks een onderhoudsplan voor het komende jaar en financiële verantwoording van de exploitatiebijdragen achteraf voor te leggen aan de gemeente. Deze exploitatievergoeding bevat een deelvergoeding voor onderhoudskosten (ca 41%) en een deelvergoeding voor reguliere exploitatielasten (ca 59%). De vergoeding wordt een standaard bedrag per kleedkamer.
6. De gemeente steekproefsgewijs de uitvoering van het onderhoudsplan jaarlijks kan controleren.
7. De gemeente over kan gaan tot het opleggen van een sanctie. Deze wordt ingesteld indien bij periodieke inspectie blijkt, dat onomwonden vaststaat dat de betreffende vereniging zich niet naar behoren van zijn onderhoudsverplichting heeft gekweten. De sanctie kan bijvoorbeeld bestaan uit inhouding van de exploitatievergoeding voor het komende jaar.
8. Installaties in de kleedaccommodaties zoals een verwarmingsketel ook onder bovenstaand regime vallen. Concreet: er wordt niet gekeken naar (resterende) afschrijvingstermijnen, maar de vereniging is zelf, net als voor de kleedaccommodatie, verantwoordelijk voor het onderhoud. De gemeente neemt bij haar totale planning aan werkzaamheden voor de periode 25 en 40 jaar wel de staat van onderhoud van de installaties mee indien nodig.

Inmiddels is een aanvang gemaakt met de uitwerking van de uitkomst van de Brinkrapportage 2006 (zie bijlage 6.9). Aangezien de uitwerking grote consequenties kent, wordt dit advies apart voorgelegd aan college en raad. Het conceptadvies bestaat uit een driestappenmodel:

- Stap 1: Eind 2009 dient het onderhoud van de kleedaccommodaties in de pas te lopen met de weergave van de Brinkrapportage. De beide beheerstichtingen dragen zelf zorg voor het realiseren van de overeengekomen onderhoudsstaat. Zij gebruiken hiervoor de gerendeerde middelen uit de twee voor dit doel aangemaakte gemeentelijke bestemmingsreserves (dateren uit 1994). Het onderhoud aan de kleedaccommodaties bij de overige sportverenigingen wordt deels gefinancierd uit de resterende jaarlijkse exploitatievergoedingen (verantwoordelijkheid van de verenigingen zelf) en uit de gemeentelijke inlegmiddelen van beide bestemmingsreserves. Als alle werkzaamheden gedaan zijn is er sprake van een soort nulsituatie op basis waarvan nieuwe afspraken over onderhoud en beheer gemaakt kunnen worden.
- Stap 2A: Met ingang van 2010 is het de bedoeling om met jaarlijkse exploitatievergoedingen te gaan werken, waar het onderhoud ook deel van uitmaakt. Er wordt uitgegaan van een vast bedrag per kleedkamer (zie ook het stukje over goed huisvaderschap). Stap 2B: Aangezien de gemeente verantwoordelijk is voor renovatie na 25 jaar en "vervanging" na 40 jaar, dient zij hier middelen voor op te nemen in de meerjarenbegroting. Hierbij zal worden uitgegaan van een vast bedrag per m² voor groot onderhoud bij 25 jaar en voor renovatie bij 40 jaar (gebouw inclusief mogelijke werkzaamheden aan installaties).
- Stap 3: In deze sportnota is geformuleerd wat tot de gemeentelijke basisvoorziening behoort. De bestaande situatie komt hier nog niet altijd mee overeen. Er zal dan ook door individuele gesprekken met verenigingen duidelijk moeten worden waar nog tekorten zijn. Op basis hiervan kan een lijst worden samengesteld van zaken die nog gerealiseerd moeten worden. In overleg met de Goese Sportraad wordt in deze lijst een prioritering aangebracht die vervolgens weer voorgelegd wordt aan de raad.

In tijd kunnen stap 1 en 3 tegelijkertijd uitgevoerd worden. Zoals gezegd moeten bovenstaande plannen nog verder uitgewerkt worden en voor definitieve besluitvorming aan het college en de raad voorgelegd worden.

3.4.4 Kwaliteit & Kwantiteit

In het verlengde van de vraag, wat een gemeentelijke basisvoorziening is en de daaraan gekoppelde eigendomsverhoudingen, kan de vraag worden gesteld in welke kwantiteit en kwaliteit deze voorzieningen aangeboden dienen te worden. Voor wat betreft de normen worden er landelijk door de diverse belangenorganisaties en bonden, zoals de VNG/VSG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten/Vereniging Sport en Gemeenten) en het NOC*NSF, adviezen en richtlijnen aangeleverd.

Kwaliteit

Uit het antwoord op de hiermee samenhangende kaderstellende vraag blijkt, dat de gemeenteraad zich uitspreekt voor een vooraf gestandaardiseerde systematiek, die bepaalt wat het kwaliteitsniveau dient te zijn met betrekking tot aanleg en onderhoud van de gemeentelijke voorziening.

Het voorstel is, om de afdeling Openbare Ruimte per accommodatie een gestandaardiseerd Programma van Eisen (pve) op te laten stellen, dat voldoet aan de minimale eisen die de betreffende bond aan dergelijke accommodaties stelt om aan de competitie deel te mogen nemen. Deze pve's dienen geactualiseerd te worden naar gelang de richtlijnen van betreffende sportbonden wijzigen.

Voor sportvelden kan naar gelang de specifieke ondergrond, waarop een sportveld aangelegd dient te worden, of andere bepalende technische aspecten afgeweken worden van een vooraf bepaald kwaliteitsniveau. Ten aanzien van de gebouwen waarvoor de gemeente financieel verantwoordelijk is voor groot onderhoud en vervanginvestering, zullen als uitgangspunt altijd de maatstaven uit de Brinkrapportage worden gehanteerd. Dit houdt in dat er bij de start van het nieuwe systeem een inhaalslag gemaakt moet worden ten aanzien van de kwaliteit.

Kwantiteit

Uit het antwoord op de kaderstellende vraag over het kwantiteitsaspect blijkt, dat de gemeenteraad zich juist heeft uitgesproken *tegen* het toepassen van een bepaalde systematiek, en er daarmee uitgegaan dient te worden van de kwantiteit die op dat betreffende moment noodzakelijk is. De benodigde kwantiteit, van zowel velden als kleedaccommodaties, wordt per afzonderlijk geval vastgesteld. De raadsfracties zijn van mening dat de betreffende sportvereniging zelf goed in staat zal zijn om aan te geven wat realistisch, dan wel noodzakelijk is. Er bestaan wel formules voor het bepalen van het benodigde aantal velden. Het aantal kleedaccommodaties is daarop weer volgend. Concreet betekent dit, dat waar de noodzaak voor aanleg van een extra sportveld vastgesteld is, het aantal daarbij extra benodigde kleedruimtes per afzonderlijk geval zal worden bepaald¹.

3.4.5 Voorwaarden ten aanzien van Uitbreiding/Inkrimping

Uit hetgeen in de vorige subparagraaf behandeld is ten aanzien van het kwantiteitsaspect, mag geconcludeerd worden dat daarmee ook de noodzaak voor uitbreiding - en de mate waarmee - per afzonderlijk geval bepaald dient te worden. Hier wordt dus ook geen vooraf vastgestelde systematiek voor gehanteerd. Hierbij dient wel aangetekend te worden, dat de gemeente sturend kan optreden richting de sportverenigingen over advisering tot fusie, samenwerking of inkrimping om zo efficiënt mogelijk om te gaan met de op dat moment beschikbare sportfaciliteiten en gemeentelijke middelen.

3.4.6 Nieuwe sportdisciplines & -verenigingen

Accommodatiebeleid dient zich niet enkel op de bestaande sportverenigingen te richten, maar zich ook te richten op de vestiging van nieuwe sportverenigingen. De vraag is daarbij, waaraan een dergelijke vereniging dient te voldoen, voordat de gemeente de verantwoordelijkheid neemt om een basisvoorziening aan te bieden. De criteria hiervoor luiden als volgt:

- De sportvereniging moet ingeschreven staan bij een door NOC*NSF erkende landelijke bond²;
- De sportvereniging moet minimaal 40 betalende en spelende leden hebben;
- De investeringen in de benodigde sportaccommodatie dienen in verhouding te staan tot het aantal actieve leden en mate van gebruik. Deze afweging zal per afzonderlijk geval bekeken worden;
- Er wordt deelgenomen aan een door de betreffende bond erkende cq opgezette competitie;
- De ledenlijst moet minimaal 50% in Goes wonende leden tellen (met uitzondering van de door de gemeente goedgekeurde bovenlokale sportverenigingen).

¹ LET OP: de verwachting is dat sportverenigingen de behoefte voor meer velden cq meer kleedaccommodaties zullen onderbouwen met reeds bestaande formules voor het bepalen van de kwantiteit. Uiteraard is het handig als de gemeente wel op de hoogte is van deze formules en voor zichzelf op basis daarvan ook een standpunt inneemt. Voor de volledigheid; de VNG stelt dat er 2 kleedruimtes per veld nodig zijn. De KNVB stelt dat het er 3 dienen te zijn. Het aantal benodigde velden wordt bepaald aan de hand van bespelingscoëfficiënten. Deze coëfficiënt wordt samengesteld op basis van het aantal spelende teams in de diverse speelcategorieën. Hier bestaan eveneens vaste formules voor.

² geconstateerde afwijking van deze regel: de windhondenrenvereniging

3.4.7 Tariefstelling buitensport

Op basis van het al eerder aangehaalde project "Verbetertraject Buitensportaccommodaties" (2004) is eind 2005 besloten om over te gaan op een ander verhuursysteem voor de buitensportaccommodaties. Basisidee van het nieuwe systeem is, dat er nu uitgegaan wordt van het werkelijke gebruik. Seizoen 2006-2007 is voor het eerst met het nieuwe systeem gewerkt. Sportverenigingen betalen op basis van ervaringsgegevens hun te verwachten jaarkosten verdeeld over 12 gelijke termijnen. Alleen bij afwijkingen buiten de bandbreedte van 90-110% vindt er achteraf een verrekening plaats. De verwachting is dat er geen grote verrekeningen dienen plaats te vinden achteraf. Met een paar verenigingen die ruim meer moesten gaan betalen binnen het nieuwe systeem is een betalingsregeling getroffen. Door inzet van dit nieuwe systeem is ook tegemoet gekomen aan een taakstellende bezuiniging uit 2005.

Net als in elke andere gemeente, wordt er ook in Goes gekeken naar meer kostendekkendheid van de buitensport (zie ook hoofdstuk 5 over de financiën). Een bekend gegeven is dat vanuit huuropbrengsten maar maximaal 10% van de totale kosten gedekt zijn. De overige 90% komen voor rekening van de gemeente. Deze situatie is ook terug te vinden in Goes (€ 776.583 aan kosten en € 78.193 aan huuropbrengsten, excl. de gereserveerde voorzieningen voor beide beheersstichtingen).

Dit dekkingspercentage wordt de komende jaren naar verwachting nog iets lager, aangezien dan de kapitaallasten voor investeringen in kleedaccommodaties ook weer terug te vinden zijn in de gemeentelijke begroting. Deze staan er nu niet in. Het advies is om eerst ervaring op te doen met het nieuwe verhuursysteem. Vervolgens kan in een later stadium van de duur van dit beleidsplan altijd bezien worden of een hoger dekkingspercentage te realiseren is.

3.4.8 Conclusie

Om tot een goede uitvoering van het vastgestelde beleid te komen dient de gemeente (zie ook bijlage 6.10):

- in beeld te brengen wat er nog ontbreekt op het terrein van onroerende zaken daar waar het haar gemeentelijke verantwoordelijkheid betreft (= stap 3 van uitwerking van de Brinkrapportage);
- in beeld te brengen wat er nog ontbreekt op het terrein van roerende zaken daar waar het haar gemeentelijke verantwoordelijkheid betreft;
- de gemeentelijke investeringsplanning te actualiseren;
- gestandaardiseerde Programma's van Eisen op te stellen per categorie onroerende zaken;
- het reglement "gebruik van de gemeentelijke sportaccommodaties" aan te passen aan het nieuwe beleid;
- een inhaalslag te maken qua investeringen voor renovatie en nieuwbouw om uiteindelijk te komen tot een goede startsituatie om over te gaan tot het nieuwe systeem van onderhoudsverplichtingen (= stap 1 van de uitwerking van de Brinkrapportage);
- voorbereidingen te treffen om over te kunnen gaan tot het nieuwe systeem van onderhoud; hierbij dient er tevens een financiële vertaalslag plaatsvinden voor de jaarlijkse exploitatievergoedingen en dient er een investeringsplanning te komen voor de renovatie van kleedaccommodaties na 25 jaar en nieuwbouw na 40 jaar (=stap 2 van de uitwerking van de Brinkrapportage);
- al de ze bevindingen op basis van een prioritering voor te leggen aan de Goese Sportraad en uiteindelijk ter besluitvorming voor te leggen aan college en raad;
- na invoering van het nieuwe onderhoudssysteem te bezien of het dekkingspercentage nog aanpassing behoeft om minimaal op het huidige niveau van 10% te blijven.

3.5 Toekomst: Ontwikkeling Waterstad

In de voorgaande paragrafen is vooral een beeld gegeven dat relevant is voor korte termijn veranderingen (tot ca. 2011). Wanneer gekeken wordt naar de lange termijn moeten de consequenties van Waterstad bij de planvorming betrokken worden.

3.5.1 Inhoud plan

Waterstad is een nieuw te bouwen woonwijk gelegen op de kavel van het huidige havenindustriegebied en iets daarbuiten. Op basis van een raadsbesluit uit augustus 2006 is het plangebied nog verder opgerek: de noordelijke rand tot aan het Goese Meer (inclusief buitensportterrein en mountainbikeparcours van onder andere CIOS Goes en mountainbikevereniging Extreem) en de westelijke rand tot en met de Westhavendijk en een deel van het Schenge (vijf voetbalvelden en tennisvereniging 't Halve Maantje) horen er nu ook bij.

De wijk wordt gevuld met ca. 2000 woningen, die qua vorm kunnen variëren van appartementen tot grondgebonden woningen aan het water. Daarnaast is het de bedoeling dat er minimaal 1 school komt, een wijkvoorziening en voldoende levendigheid in de wijk door horeca en detailhandel activiteiten. Het totale plan zal gefaseerd worden aangelegd. De looptijd van het plan is ca. 10 jaar. De verwachting is dat in 2008 daadwerkelijk gestart kan worden met de eerste bebouwing. Eind 2007 wordt er een samenwerkingsovereenkomst getekend tussen de vier projectpartners, waaronder de gemeente.

3.5.2. Gevolgen sport

Zoals gezegd omvat het plangebied ook een deel van de buitensportaccommodatie Het Schenge. Specifiek gaat het dan om de oostkant van het park: vijf voetbalvelden inclusief tribune en het kavel dat gebruikt wordt door tennisvereniging 't Halve Maantje. Daarnaast heeft het plan ook gevolgen voor de aanwezigheid van het "mountainbikeparcours" achter de hal van AKF. Mountainbikevereniging Extreem en het CIOS maken veelvuldig van deze locatie gebruik. Het CIOS gebruikt deze ruimte tevens als oefenterrein voor andere buitensportactiviteiten.

Sinds september 2006 is er onder de vlag van het totale project Waterstad een werkgroep actief die zich onder andere bezig houdt met de gevolgen voor de sport. Bij de vaststelling van het Masterplan Waterstad (raadsvergadering augustus 2006) werd aangenomen dat bebouwing op het oostelijk deel van Het Schenge mogelijk was door de betreffende voetbalvelden en tennisbanen simpelweg om te klappen naar de westelijk gelegen landbouwgronden tussen Het Schenge en de Goese Polder.

Bovengenoemde werkgroep heeft vervolgens een aantal varianten uitgewerkt voor de lange termijn. Na veelvuldig overleg met de interne stuurgroep van het project Waterstad, is besloten om uiteindelijk verder te werken met drie varianten:

1. **Nulvariant:** Het Schenge wordt niet betrokken bij de woningbouw in het kader van Waterstad. Alles blijft dus bij het oude.
2. **Masterplanvariant:** Het oorspronkelijke idee van omklappen van de voetbal en tennisvelden wordt uitgewerkt en de consequenties worden inzichtelijk gemaakt.
3. **Ambitievariant:** Het oostelijk deel van Het Schenge wordt inderdaad gebruikt voor woningbouw.

Vervolgens wordt er met de blik naar de toekomst gekeken hoe het park zich dan verder zou moeten ontwikkelen.

Het college heeft besloten (mei 2007) na te streven dat de ambitievariant wordt gerealiseerd. In de raadsvergadering van december 2007 blijkt of ook de raad achter deze keuze staat. Deze variant is voor zowel Waterstad als de sport een variant met toekomstvisie. Bij deze ambitievariant worden bijna alle sportverenigingen opgepakt en verplaatst. Een deel kan op Het Schenge blijven en een deel gaat naar elders in Goes. Op deze wijze ontstaan er meerdere sportparken in stad Goes waarbij rekening gehouden is met de groei van het aantal buitensporters tengevolge van alle woningbouwprojecten in Goes. Tevens kan het plan Waterstad zich zo ontwikkelen zoals bedoeld. Er zit nog wel een tweede beslismoment in de fasering. In 2011 wordt het voorstel nogmaals aan de raad voorgelegd. Op basis van dan geldende ontwikkelingen, bijvoorbeeld de mate van woningafzet, kan de raad besluiten als nog voor een andere variant te kiezen.

3.5.3 Mogelijk toekomstscenario

In bijlage 6.11 is een plaatje te zien van hoe in de toekomst het Schenge er uit zou kunnen zien, uitgaande van de ambitievariant. Een en ander is afhankelijk van het tweede beslismoment. Het college heeft de opdracht gegeven eind 2007/begin 2008 de ambitievariant verder uit te werken. Een onderdeel hiervan is het zoeken naar een geschikte sportlocatie elders in Goes. Een tweede aandachtspunt is het nu al starten van de opbouw van een financiële bestemmingsreserve ten behoeve van de toekomstige ontwikkelingen.

Gemeentelijke investeringen op Het Schenge zullen gedaan worden vanuit het gedachtegoed van de ambitievariant. Een aantal algemene uitgangspunten zijn wel te formuleren:

- Er worden (gefaseerd) drie bouwblokken gerealiseerd.
- Sportverenigingen krijgen nieuw voor oud (kleedaccommodaties en kantines) volgens een bepaalde standaard m²-prijs.
- Sportverenigingen die meer willen dan deze standaard, moeten daarvoor zelf de middelen bijleggen.
- De gemeente komt om niet in het bezit van de huidige kantines en kleedaccommodaties, ondanks dat de rechten van opstal eventueel nog niet zijn verstreken.

- Multifunctioneel gebruik van accommodaties daar waar mogelijk toepassen.
- In eerste instantie wordt het huidige sportprogramma qua kwantiteit weer aangelegd. Daar waar mogelijk en noodzakelijk vindt op termijn ook uitbreiding plaats. Hierbij valt te denken aan kwantitatieve uitbreiding binnen een bestaande buitensport, maar er kan ook gekeken worden naar facilitering van een tak van sport die nu nog geen "eigen" trainingslocatie heeft (zoals een buitenveldje voor de handballers of een trainingsparcours voor de jeugd van wielerverenigingen).
- Er wordt gekeken naar de richtlijnen in het nieuwe sportbeleid om een afweging te maken of de te maken investering in verhouding staat tot het aantal leden.

3.5.4 Conclusies korte termijn en lange termijn

Al jarenlang is er de roep om meer helderheid rondom te maken beleidskeuzes ten behoeve van de buitensport. Met de uitgangspunten zoals in dit hoofdstuk verwoord is deze duidelijkheid aanwezig. Er is nu eenduidig geformuleerd wat de gemeentelijke verantwoordelijkheid is op het terrein van basisvoorzieningen voor de sport. Tevens is duidelijk wat de verantwoordelijkheid is van de sportverenigingen.

Om de praktijk daadwerkelijk te laten aansluiten op de gekozen uitgangspunten, zal er nog wel enige tijd nodig zijn. De verwachting is dat in 2009 Goes breed een nulsituatie ontstaat op basis van de geformuleerde uitgangspunten in deze nota. Met alle verenigingen zijn dan gesprekken gevoerd over de wederzijdse verantwoordelijkheden en er is een goed inzicht in tekortkomingen qua kwaliteit en kwantiteit van de basisvoorzieningen. Op basis van deze informatie ligt er een plan van aanpak welke stappen genomen moeten worden voor de middenlange termijn. Stappen die voor de Schengeverenigingen uiteraard afgestemd moeten worden met de fasering rondom het realiseren van de ambitievariant.

Duidelijk is wel dat op de korte termijn vanwege de ontwikkeling van Waterstad aan de noordkant van het plangebied uiterlijk medio 2008 een vervangende locatie voor de mountainbikers (o.a Extreem en het CIOS) gevonden moet worden.

4. Accommodatiebeleid binnensport

4.1 Inleiding

In 2001 is door Minos en Twisk een onderzoek gedaan naar de binnensportaccommodaties in de gemeente Goes. In dit onderzoek werd nog de conclusie getrokken dat er voor het primair onderwijs 3 gymzalen uitgeroosterd konden worden, te weten Wilhelminadorp, Wesselopark en J.P. Coenstraat. De gymzaal aan de J.P. Coenstraat en de Bessestraat zijn afgebroken. Voor het voortgezet onderwijs werd geconcludeerd dat er voldoende gymaccommodatie beschikbaar was. Inmiddels blijken deze gegevens niet meer te kloppen, vooral door een sterke groei van het leerlingenaantal de afgelopen 4 jaar. Dit heeft tot gevolg dat het voortgezet onderwijs nu gebruik maakt van gemeentelijke gymzalen en dit leidt tot minder beschikbaarheid van binnensportaccommodaties voor sportverenigingen. Hiervoor is een oplossing beschikbaar. Deze wordt verder beschreven bij het onderdeel ontwikkelingen. Eerst wordt aandacht geschonken aan de kwantiteit en kwaliteit van de binnensportaccommodaties.

4.2 Kwantiteit

4.2.1 Aantal binnensportaccommodaties

Gemeentelijke gymzalen

Op dit moment beschikt de gemeente Goes over 8 gemeentelijke binnensportaccommodaties (7 in de stad Goes en 1 in Kloetinge). De primaire functie van deze binnensportaccommodaties is schoolsport voor het basisonderwijs. De scholen in Wolphaartsdijk, 's heer Arendskerke en 's heer Hendrikskinderen maken voor de schoolsport gebruik van een multifunctionele accommodatie in de betreffende kern. De Steenblokschool en de Montessorischool maken gebruik van andere dan gemeentelijke gymaccommodatie. In principe heeft de gemeente voldoende capaciteit qua gymzalen voor het basisonderwijs, maar de spreiding is niet optimaal. Om veelvuldig en duur busvervoer te voorkomen, is er gekozen om deze scholen op een andere locatie te laten sporten.

Speciaal onderwijs

De scholen voor speciaal onderwijs in de gemeente beschikken, met uitzondering van de Ithakaschool¹, over een eigen inpandige gymzaal. In totaal gaat het om 5 gymzalen. In het speciaal onderwijs is voldoende capaciteit aanwezig. Deze zalen zijn in juridisch eigendom bij de betreffende schoolbesturen en worden alleen gebruikt voor de gymlessen van de scholen. Uitzondering is de gymzaal van de Tweern die buiten de schooltijden ook door inwoners van Goes-West wordt gebruikt. Met dit gebruik is al rekening gehouden bij de laatste verbouw van de Tweern. Op grond van de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs betalen wij jaarlijks een exploitatiebijdrage voor deze gymzalen. Indien er sprake is van onderbezetting van de gebouwen (nu niet het geval) dan kan de gemeente de gymaccommodaties vorderen.

Voortgezet onderwijs (VO)

In het collegeprogramma staat opgenomen dat de capaciteit van de binnensportaccommodaties voor het VO opgehoogd moet worden. Sinds enkele jaren is er een tekort. Dit tekort kan exact berekend worden op basis van de laatst bekende leerlingenaantallen (telgegevens van oktober 2007):

School	Aantal zalen	Beschikbare BVO gym	Recht op gym (ruimtebehoefte)	Verschil
Ostrea Lyceum	5	2.316 m ²	3.110 m ²	794 m ²
Goese Lyceum	3	1.444 m ²	1.855 m ²	411 m ²
Goese Lyceum berg.	2	900 m ²	1.025 m ²	125 m ²
Calvijn College	3	1.790 m ²	1.354 m ²	-436 m ²
Totaal	13	6.450 m²	7.344 m²	894 m²

(BVO = Bruto Vloer Oppervlak)

¹ Medio 2009 heeft ook Ithaka een eigen gymzaal; deze is meegenomen bij de recente nieuwbouwplannen.

Op grond van de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs is een gymzaal (normatieve grootte 455 m²) 40 uur per week beschikbaar voor het geven van gymlessen. De behoefte kan op basis hiervan omgerekend worden naar uren gym per week:

Voorbeeld 933 m² : 455 m² = 2,05 gymzaal x 40 uur = 82 uur te weinig capaciteit per week.

School	Aantal zalen	Beschikbare uren gym	Recht op gym (ruimtebehoefte)	Verschil
Ostrea Lyceum	5	204 uur	273 uur	69 uur
Goese Lyceum	3	127 uur	163 uur	36 uur
Goese Lyceum berg.	2	79 uur	90 uur	11 uur
Calvijn College	3	157 uur	119 uur	- 38 uur
Totaal	13	567 uur	645 uur	78 uur

Cijfermatig is er dus sprake van een tekort van 2 binnensportaccommodaties. Hierbij dient wel gemeld te worden dat dit om macroniveau gaat. De praktijk leert dat het niet praktisch is om de vrije uren bij het Calvijn College op te laten vullen door een andere VO-school. Het Calvijncollege kent geen drie afzonderlijke gymzalen, maar beschikt over 1 grote ruimte met het vloeroppervlak van 3 gymzalen. Onder het kopje ontwikkelingen hierna wordt aangegeven hoe met dit geconstateerde tekort in capaciteit omgegaan wordt.

Voor de duidelijkheid: dit tekort heeft er niet toe geleid dat er reguliere gymlessen geschrapt zijn binnen het VO. De gemeente heeft alternatieven geboden door gebruik te laten maken van gemeentelijke gymzalen en door huur van andere sportaccommodaties. Daarnaast hebben de scholen meegewerkt door bijvoorbeeld de gymlessen van de bovenbouw op andere sportlocaties te laten plaatsvinden (sportkeuzevakken bij bijvoorbeeld verenigingen/sportscholen). Uiteraard legt dit gebruik overdag van gemeentelijke gymaccommodaties wel een beslag op de beschikbare ruimte voor bijvoorbeeld sportgroepen voor ouderen.

Sportpunt Zeeland

Het sportpunt Zeeland beschikt over 3 grote sporthallen. Het sportpunt is geprivatiseerd. De verhuur wordt gedaan door het sportpunt zelf. Het gebruik van deze hallen overdag is nagenoeg volledig ingeroosterd en gefinancierd door het CIOS.

4.2.2 Bezetting gymzalen

Voor de structurele verhuur is een prioritering opgesteld. Deze is als volgt:

1. de scholen voor primair onderwijs;
2. de scholen voor middelbaar- en voortgezet onderwijs;
3. (sport)verenigingen;
4. particulieren en commerciële organisaties.

Op dit moment kan, door het bovengenoemde gebruik door het VO van onze binnensportaccommodaties, globaal gesteld worden dat de zalen op maandag tot en met vrijdag tussen 8.30 uur 's ochtend en 15.00 uur door het onderwijs worden gebruikt. Uitzondering is de zaal in Wilhelminadorp die duidelijk minder wordt gebruikt dan de overige zalen. Uit deze prioritering volgt dat er overdag maar heel beperkt ruimte is voor activiteiten van (sport)verenigingen, particulieren en commerciële organisaties. Een veel gehoorde klacht is dat er op deze wijze overdag weinig mogelijkheden zijn voor ouderensportactiviteiten. Op het moment dat de twee noodzakelijke gymaccommodaties voor het voortgezet onderwijs gerealiseerd zijn, komt er ook beter zicht op de beschikbare ruimte voor de overige sporters. De verwachting is in ieder geval dat er overdag meer tijden beschikbaar komen voor bijvoorbeeld ouderensport.

4.2.3 Beheer/schoonmaak

Het beheer van de 8 gemeentelijke binnensportaccommodaties wordt gedaan door een medewerker van de afdeling Samenleving. Hiervoor is 18 uur per week beschikbaar. Het beheer wordt binnen deze uren gedaan. Voor de schoonmaak is een overeenkomst gesloten met een particulier persoon. Voor een vast bedrag wordt de schoonmaak uitgevoerd, onafhankelijk van het werkelijke aantal gewerkte uren.

Zowel het beheer als de schoonmaak worden naar tevredenheid uitgevoerd. Tevens is de gemeente zeer te spreken over de onderlinge afstemming tussen de gemeentelijke beheerder enerzijds en de particuliere

schoonmaak anderzijds. Sinds deze constructie ontvangt de gemeente nauwelijks klachten over zowel het beheer als de schoonmaak. Momenteel is er geen reden om dit anders in te gaan vullen. Wel worden regelmatig de financiële afspraken zoals vastgelegd in de overeenkomst voor de schoonmaak herbeoordeeld.

4.2.4 Tariefstelling binnensport

In 2007 wordt uitwerking gegeven aan de vraag "In hoeverre zijn de tarieven van de Goese binnensportaccommodaties marktconform". Belangrijke aanleiding voor beantwoording van deze vraag is de taakstelling die door de gemeenteraad is opgelegd om € 30.000 meer opbrengst per jaar te genereren met de verhuur van de binnensportaccommodaties.

Eind 2007 wordt het advies over deze taakstelling verwacht. Op basis van voorlopige cijfers kan wel geconcludeerd worden dat Goes in vergelijking met andere Zeeuwse gemeenten redelijke en marktconforme verhuurtarieven hanteert voor de binnensportaccommodaties. De tarieven zijn zeker niet te laag. De verwachting is dan ook dat het niet reëel is om de tarieven verder te verhogen.

Het Goese tarievenbeleid ten behoeve van de gemeentelijke binnensportaccommodaties is er onder andere op gebaseerd dat het tariefstelsel recht doet aan de verschillen tussen gebruikers. Dit betekent laagdrempelige tarieven voor onderwijsinstellingen en (sport) verenigingen en hogere c.q. kostendekkende tarieven voor particulier en commercieel gebruik. Goes kent vier tarieven:

1. Het nultarief is bestemd voor de scholen voor primair onderwijs. Zij mogen gebruik maken van de binnensportaccommodaties voor het bewegingsonderwijs aan hun leerlingen op kosten van de gemeente. Dit geldt uitsluitend voor het aantal groepen 3 t/m 8 dat een school telt x 2 klokuren. Indien een school meer gebruik wenst te maken van de binnensportaccommodaties wordt hiervoor het verenigingstarief in rekening gebracht.
2. Het verenigingstarief is bestemd voor (sport)verenigingen. Dit is geen kostendekkend tarief, maar wordt bewust laag gehouden om zoveel mogelijk inwoners van de gemeente Goes in staat te stellen gebruik te maken van de binnensportaccommodaties. Het is niet bekend of dit verenigingstarief is gebaseerd op een bepaald percentage van de werkelijke kosten. Het verschil tussen de huur die de vereniging betaalt en de werkelijk gemaakte kosten voor de gemeente kan worden gezien als een indirecte subsidie aan de verenigingen.
3. Het particuliere tarief wordt in rekening gebracht indien een inwoner van de gemeente Goes een accommodatie wil huren voor een activiteit. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een kinderpartijtje of een buurtfeest. Omdat het hier om incidenteel gebruik gaat ligt het tarief hoger dan het verenigingstarief. Hoewel een hogere prijs in rekening wordt gebracht, is er bewust voor gekozen om geen kostendekkend tarief in rekening te brengen. Zoveel mogelijk inwoners van de gemeente Goes moeten, ongeacht hun inkomen, in staat gesteld worden om op incidentele basis gebruik te maken van de binnensportaccommodaties. Het is niet bekend of dit particuliere tarief is gebaseerd op een bepaald percentage van de werkelijke kosten.
4. Het commerciële tarief wordt in rekening gebracht¹, wanneer een commerciële organisatie gebruik wil maken van de gemeentelijke binnensportaccommodaties. Bijvoorbeeld voor een fancy fair, een rommelmarkt of een optreden van een artiest. Het commerciële tarief moet kostendekkend zijn, hoewel er op dit moment geen inzicht is of dit tarief nog kostendekkend is. Voor de goede orde moet wel gemeld worden dat commercieel gebruik van de binnensportaccommodaties eigenlijk niet voor komt.

Op basis van het nog uit te brengen advies kan gekeken worden of het huidige tariefstelsel aangepast moet worden of niet.

4.2.5 Conclusie Kwantiteit

Het tekort aan gymzalen bij de VO-scholen dient zo spoedig mogelijk weggewerkt te worden. De gemeenteraad heeft dat ook als speerpunt in de perspectiefnota opgenomen. Op het moment dat dat gerealiseerd is, is er ook beter zicht op de resterende beschikbare tijd voor de overige gebruikers. Op basis van de tariefstelling voor de verhuur in relatie tot een al lang bestaande bezuinigingstaakstelling kan op basis van voorlopige cijfers

¹ Protocol gemeentelijke binnensportaccommodaties

geconcludeerd worden dat de gemeente niet automatisch over moet gaan tot het verder verhogen van de verhuurtarieven. Een uitgebreid advies over dit onderwerp komt separaat naar het gemeentebestuur.

4.3 Kwaliteit

4.3.1 Bouwkundig

De Goese gymzalen zijn gebouwd in respectievelijk 1968, 1972 (2 zalen), 1979, 1983, 1990 en 2002. Op basis van de systematiek van het onderwijshuisvestingplan was op basis van deze stichtingsjaren na 40 jaar een halve nieuwbouwinvestering voorzien in de renovatie van de gymzaal. Dit betekent dus op basis van de bovenstaande stichtingsjaren 2008, 2012, 2019, 2023, 2030 en 2042. Nog eens 20 jaar verder was een investering in een nieuwe gymzaal voorzien. Afgelopen jaar is echter besloten om het IHP (tijdelijk) buiten werking te stellen. Hierdoor is een lacune ontstaan in de meerjareninvesteringsplanning.

Het jaarlijks onderhoud aan de gymzalen wordt uitgevoerd op basis van een bouwkundige rapportage van Brink. Hierin zijn zowel onderhoudswerkzaamheden aan de binnenkant als aan de buitenkant van de gymzaal opgenomen. De lasten van dit gebouwonderhoud worden gedekt ten laste van de voorziening onderhoud onderwijsgebouwen.

4.3.2 Inrichting

Om de veiligheid van de toestellen in de gymzalen te waarborgen worden deze jaarlijks gecontroleerd door de servodienst. De servodienst is een gecertificeerde instelling en werkt met een systeem van gele en rode kaarten. Geel betekent een waarschuwing dat de kwaliteit van het betreffende toestel te wensen overlaat. Er wordt dan geadviseerd dit toestel op korte termijn te vervangen. Bij een rode kaart wordt het betreffende toestel afgekeurd. Op dat moment wordt het toestel direct vervangen. De lasten van de vervanging en de keuringen zelf worden ten laste gebracht van de jaarlijkse exploitatie.

4.4 Ontwikkelingen

Er zijn ontwikkelingen die van belang zijn voor het binnensportaccommodatiebeleid:

1. Afstoting sportzaal De Poel: deze gemeentelijke sportzaal ligt in het Stationspark. Deze zaal wordt veelvuldig ingezet. Gezien het formaat (het gaat om een sportzaal en niet om een gymzaal) is het zeer wenselijk dat deze zaal elders in Goes gecompenseerd wordt. Waar dit dan moet gebeuren wordt momenteel nog uitgewerkt.
2. Realisatie van 3 gymzalen voor de VO-scholen op basis van het eerder genoemde capaciteitstekort. De scholen hebben de wens uitgesproken deze extra gymruimte op het schoolterrein te creëren. Belangrijkste argumenten zijn dat er dan voldoende lestijd over blijft om te gymmen en dat leerlingen niet door heel Goes heen hoeven om naar de gym te gaan (veiligheid). Op basis van eerder overleg met het Ostrea Lyceum, locatie 's-Heer Elsdorppweg en het Goese Lyceum was het uitgangspunt dat ze gebruik zouden gaan maken van een te realiseren gymaccommodatie bij Sportpunt Zeeland. Belangrijk argument dat meespeelde was de diversiteit aan bewegingsmogelijkheden die daarmee gepaard zou gaan. In overleg met het Sportpunt en CIOS zou er namelijk uitruil van sportruimten mogelijk zijn om zo het bewegingsonderwijs nog aantrekkelijker te maken. Uit recent overleg met de VO-scholen is gebleken dat zij deze meerwaarde nu een lagere prioriteit geven. Liever sporten ze zo dicht mogelijk bij de onderwijslocatie.
3. Het ROC Zeeland, cluster CIOS, heeft nieuwbouwplannen bij Sportpunt Zeeland. Een van de wensen die het ROC heeft geuit richting de gemeente is het realiseren van een gymzaal bij het Sportpunt, om zo meer natuurgetrouw lessituaties te kunnen nabootsen voor haar leerlingen, die als LOBOSser werkzaam gaan zijn binnen het basisonderwijs. Bedoeling was om deze uitbreiding te combineren met een gymaccommodatie voor het VO (zie ook punt 2). Het CIOS heeft tevens gevraagd om een haldeel van de grootste sporthal van het Sportpunt om te vormen tot een turnvoorziening. Consequentie hiervan is dat dit haldeel in de avonden niet meer ingezet kan worden voor balsporten. Huidige gebruikers kunnen dan doorschuiven naar de nieuwe gymvoorziening, mits deze de juiste hoogte/lengte/breedtematen heeft.

Het streven blijft nog steeds om zo snel mogelijk te voorzien in het tekort aan gymvoorzieningen voor de VO-scholen. Bovenstaande uitgangspunten moeten nu uitgewerkt worden tot een concreet plan van aanpak, dat de instemming krijgt van college en raad. De oplossing zal in goed overleg met CIOS, Sportpunt en VO-scholen afgestemd moeten worden. Op het moment dat er geen sprake meer is van een tekort aan capaciteit voor de

VO-scholen, is er ook beter zicht op de dan aanwezige ruimte voor overige binnensportgebruikers van gemeentelijke accommodaties.

5. Financiële paragraaf Sportbeleid

In dit hoofdstuk worden alle geformuleerde consequenties van het beleid per onderdeel afzonderlijk en vervolgens getotaliseerd met betrekking tot de middelen vanuit het collegeprogramma weergegeven,

5.1 Sportinhoudelijk beleid

De financiële middelen voor het inhoudelijk sportbeleid zijn vooral te vinden binnen twee posten: Sport en Sportraad.

Huidig sportbudget (65300200):

In de gemeentelijke begroting 2007 staan de volgende cijfers vermeld:

Kostensoorten SPORT	Begroot	Incidenteel
4343230 Stelpost	€ 1.747	
4424000 Uitvoering	€ 271.547	(BOS) € 50.000 (afhandeling Breedtesport) € 10.000
4610000 Kapitaallasten	€ 1.953	
4622230 Uren Samenleving	€ 53.820	
8423000 Bijdrage VWS BOS		€ 50.000-
	€ 329.067	

Voor de post van € 271.547 is hierbij interessant. Van dit bedrag is in 2007 € 254.078 naar SMWO Welzijn gegaan voor de uitvoering van het Goese inhoudelijke sportbeleid. Er resteerde € 17.469 voor de gemeente om aan overige inhoudelijke sportzaken te besteden. Uitgaande van de gewenste activiteiten in de sportnota ontstaat het volgende overzicht:

voortkomend uit sportnota:	
Activiteiten Aangepast Sporten	€ 3.000,00
GALM structureel	€ 8.000,00
Sportdeelname onderzoek	€ 3.000,00
Weerbaarheid basisschoolleeftijd	€ 2.400,00
Activiteiten gericht op VO-leeftijd	€ 2.000,00
Lokale taskforce 50+	€ 1.000,00
BOSactiviteiten structureel inbedden (activiteitengeld; voorstel is mankracht te halen uit inzet extra jongerenwerkers)	€ 7.000,00
Nog in te vullen	€ 1.069,00
TOTAAL	€ 27.469,00
Beschikbaar binnen begroting Sport	€ 17.469,00
Vanuit structureel deel collegeprogramma	€ 10.000,00
	€ 27.469,00

Dit houdt in dat er voor € 10.000 aanspraak wordt gemaakt op de binnen het collegeprogramma beschikbaar gestelde structurele middelen.

Huidig budget Goese Sportraad (65300100):

Kostensoorten SPORTRAAD	Begroot
4343230 Stelpost	€ 2.858,00
4425000 Subsidies en overige zaken	€ 26.594,00
4622230 Uren Samenleving	€ 29.250,00
8340000 Bijdrage uit projecten	€ 1.745,00-
	€ 56.957,00

Bovengenoemde bedragen worden bijna volledig ingezet enerzijds voor de werkzaamheden van de Goese Sportraad en anders voor het verstrekken van de sportsubsidies op basis van de verordening van de Goese Sportraad. Bij de uitwerking van de verordening Goese Sportraad "nieuwe stijl" en het opstellen van de beleidsregels Sport behorend bij de Algemene Subsidieverordening van de gemeente, zal er een voorstel geformuleerd worden voor herverdeling van deze middelen.

5.2 Buitensportaccommodatiebeleid

In totaal wordt er € 698.390 uitgegeven aan de buitensportaccommodaties. In dit bedrag zit het onderhoud van de velden, exploitatievergoedingen, belastingen, uren door diverse afdelingen, inkomsten van huur, kapitaallasten van velden. De middelen bestemd voor beide beheerstichtingen zitten hier niet bij. In bijlage 6.12 staat een detailoverzicht van de uitgaven.

Naast deze reguliere begrotingsposten kent de gemeente ook een investeringsplanning. Deze is opgenomen in de meerjarenbegroting (zie bijlage 6.7).

Door de uitgangspunten die in deze nota zijn geformuleerd moet er een inhaalslag gemaakt worden op het terrein van de gemeentelijke basisvoorziening. Het streven is er op gericht om zo spoedig mogelijk op een nulsituatie te komen waarin de gemeente haar plichten tot het verstrekken van de basisvoorzieningen is nagekomen. Pas na de inventarisatie zal duidelijk zijn hoeveel middelen hiermee gemoeid zijn.

Voor de buitensport ligt er een claim van € 380.000 op de eenmalige middelen voor de realisatie van het vierde veld van Kloetinge. Er resteert van deze eenmalige collegemiddelen een bedrag van € 120.000. De verwachting is dat deze middelen onvoldoende zijn om de geformuleerde uitgangspunten op korte termijn te realiseren. Op basis van de op te stellen prioriteitenlijst (in overleg met de Goese Sportraad) en de vertaling van de Brinkrapportage en het op handen zijnde collegeadvies hieromtrent zullen er keuzes gemaakt moeten worden.

5.3 Binnensportaccommodatiebeleid

In de gemeentelijke begroting 2007 staan de volgende cijfers vermeld ten aanzien van de binnensportaccommodaties (kostenplaatsen 64800100 t/m 64800110).

Begroting 2007	Exploitatie	
	kosten	opbrengsten
4000000 Niet in te delen structurele lasten.	€ 12.196	
4310000 Energie-gas /electr	€ 30.006	
4341000 Betaalde belastingen	€ 13.962	
4343230 Overige goederen en diensten	€ 125.188	
4601001 Onderhoud gebouwen	€ 32.655	
4601007 Overig onderhoud	€ 49.310	
4610000 Kapitaallasten	€ 140.192	
4622030 Verzekeringen	€ 6.186	
4622220 Uren burgerzaken	€ 7.125	
4622230 Uren Samenleving	€ 35.100	
8321000 Huren		€ 107.544
Totaal	€ 464.116	€ 107.544

Deze middelen zijn voldoende om het huidige beleid voort te zetten. Voor de realisatie van twee nieuwe gymaccommodaties voor het voortgezet onderwijs en 1 gymaccommodatie ter vervanging van De Poel moeten nieuwe middelen beschikbaar komen. Er is bij het opstellen van de wensenlijst voor de begroting van 2008 een kapitaallast van € 150.000 meegenomen om dit alles mogelijk te maken. Indien dit gehonoreerd wordt zijn extra middelen vanuit het collegeprogramma voorlopig voor de binnensport niet noodzakelijk.

5.4 Besteding middelen collegeprogramma:

In het collegeprogramma zijn de volgende middelen opgenomen voor de sport:

Financiële onderbouwing collegeprogramma							
Projecten uit het college programma							
				2007	2008	2009	2010
Welzijn							
Masterplan Sport		- structureel		€ 60.000	€ 70.000	€ 100.000	€ 100.000
		- eenmalig	(€ 500.000)	€ 300.000	€ 200.000		

Op basis van de voorstellen in deze sportnota is de besteding van de middelen uit het collegeprogramma als volgt:

Incidentele middelen:

Voor het 4de veld Kloetinge is € 380.000 benut. Resteert: € 120.000

Structurele middelen:

tekort kapitaalslast en onderhoud 4-de veld	€ 16.279 structureel vanaf 2007
Bijdrage verlichting 2-de hockeyveld	€ 3.000 structureel vanaf 2007
Optie: uitwerking BRINK onderdeel exploitatievergoedingen	€ 76.594 structureel vanaf 2010
Optie: claim inhoudelijk sportbeleid	€ 10.000 structureel vanaf 2008

Conclusie: als alle opties doorgaan, dan zijn de structurele collegemiddelen vanaf 2010 ruimschoots benut. Van de incidenteel collegemiddelen resteert nog € 120.000. Voorstel is deze in te zetten voor uitwerking van de Brinkrapportage. Aangezien het zwaartepunt van inzet van de structurele middelen pas bij 2010 ligt, wordt bij de uitwerking van het advies over de Brinkrapportage het voorstel gedaan om de reeds nu beschikbare structurele middelen uit 2007, 2008 en 2009 incidenteel in te zetten.

6. Bijlagen

6.1 Landelijk en provinciaal beleid

6.1.1 Landelijk beleid

In het nieuwe landelijke beleid staan een aantal deelprogramma's beschreven, die uiteindelijk onder te brengen zijn onder de kopjes "bewegen, meedoen en presteren". In onderstaande tekst staan vooral de deelprogramma's die belangrijk zijn voor het gemeentelijke sportbeleid.

Nationaal Actieplan Sport en Bewegen (NASB)

Sport en bewegen zijn in het belang van een gezonde samenleving waaraan mensen zo lang mogelijk actief blijven meedoen. Daarom wil de rijksoverheid dat mensen kiezen voor een gezonde en een actieve leefstijl. Sport en bewegen maken daar onlosmakelijk deel van uit. Wil de overheid dit op grote schaal bereiken, dan is een omslag nodig: dagelijks bewegen wordt de norm! Om dit te bereiken is er een Nationaal Actieplan Sport en bewegen (NASB) ontwikkeld. Met dit plan heeft de overheid ook een directe link gelegd met de preventienota die eind 2006 is verschenen. In de preventienota zijn een vijftal speerpunten belangrijk (roken, overgewicht, depressie, alcohol en diabetes). Sport wordt voornamelijk als middel ingezet bij het speerpunt overgewicht. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het lokale gezondheidsbeleid en moeten daarom effectieve interventies (laten) aanbieden die een gezonde leefstijl stimuleren. Doel van het NASB: meer mensen sporten en bewegen voldoende en minder mensen zijn inactief. Veel projecten in het kader van NASB zullen landelijk ontwikkeld en geïmplementeerd worden. Gemeenten spelen er echter ook een rol in door bijvoorbeeld beproefde interventiemethoden zoals GALM en SCALA in te zetten in het lokale sportbeleid.

Alliantie School en Sport samen sterker

Sport is niet alleen een aandachtsgebied voor voldoende bewegen, maar ook een ontmoetingsplaats bij uitstek. Niet alleen voor de sporters zelf, maar ook voor de talloze vrijwilligers in de sport. Door sport ontstaan kansen op binding, integratie en sociale cohesie. Vanwege de educatieve waarden van sport biedt het ook uitgelezen mogelijkheden voor opvoeding en onderwijs. Doel van allianties School en Sport samen sterker is meer sport- en beweegmogelijkheden op en rond school creëren door samenwerking tussen scholen en sportorganisaties. Streven is dat in 2010 op 90% van alle scholen elke leerling dagelijks kan sporten binnen en buiten de schooluren. In Goes wordt hier inmiddels via een provinciale pilot sCOOLsport reeds ervaring mee opgedaan bij basisschool de Tweemaster in de Goese Polder.

Nieuwe sportmogelijkheden

De verwezenlijking van de doelen uit het sportprogramma is voor een deel afhankelijk van de inspanning van sportverenigingen. Uit diverse onderzoeken blijkt echter het aanbod van sportverenigingen niet altijd even goed aansluit op de huidige vraag in de samenleving. Voorbeelden:

- er is een hoge uitval uit de sport van jongeren in de tienerleeftijd
- allochtonen herkennen zich niet altijd in de cultuur van de gemiddelde sportclub
- voor mensen met fysieke functiebeperkingen (ouderen, chronisch zieken, mensen met een handicap) is er weinig sportaanbod
- niet iedereen wil meedoen aan competitief ingestelde sporten
- etc.

Kortom: de overheid vindt het tijd om het sportaanbod van sportverenigingen te moderniseren. Dit onderdeel van het uitvoeringsprogramma wordt geheel door de overheid uitgevoerd. Er wordt gedurende de beleidsperiode van de nota gewerkt met een 12-tal proeftuinen verspreid in het land. In de volgende beleidsperiode worden de positieve resultaten zo breed mogelijk ingebed. De selectie van de verenigingsproeftuinen heeft inmiddels plaatsgevonden.

Meedoen allochtone jeugd door sport

Met dit programma wil de rijksoverheid bereiken dat in en door sport ontmoeting, binding, opvoeding en integratie van allochtone jeugd -en hun ouders- plaatsvindt. In de uitwerking heeft zij zich vooral gericht op Nederlandse gemeenten met een groot aandeel allochtone inwoners. Er is geen Zeeuwse gemeente geselecteerd.

Samenvatting Landelijk Beleid

- Bij de formulering van het Goese sportbeleid is het goed te kijken waar aangehaakt kan worden bij de acties voortkomend uit het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen (NASB). Bij de verdere vertaling naar het lokale niveau zal SportZeeland als provinciale sportorganisatie een rol gaan spelen. Verwachting is dat er eind 2007 een regionaal overleg ontstaat tussen de Zeeuwse gemeenten om zaken op het terrein van sport en bewegen op elkaar af te stemmen en goed practice uit te werken.
- De rol van de gemeente in het kader van het programma Sportallianties School en Sport samen sterker zal er vooral één zijn van stimulator en kartrekker. Het afgeronde Goese project School en Sport (sportstimuleringsproject op de scholen voor voortgezet onderwijs) heeft laten zien dat (financiële) inzet vanuit de scholen een belangrijke randvoorwaarde is voor het welslagen van het gedachtegoed. Samenwerking tussen diverse partners is cruciaal om het uiteindelijk gewenste doel van alle dagen actief tijdens en na schooltijd te halen. De resultaten vanuit de Goese pilot sCOOLsport zijn veelbelovend voor de toekomst. De toekomst zal uitwijzen of dit concept uitgebreid kan worden.
- Op basis van de ervaringsgegevens uit de landelijke programma's rondom het nieuwe sporten en het stimuleren van allochtone jeugd (en hun ouders) moet Goes lering trekken voor welke stappen zij dient te nemen binnen het Goese sportbeleid. Dit zal pas op zijn vroegst aan het eind van de beleidsperiode meer duidelijk worden.

6.1.2. Provinciaal beleid

Op regionaal niveau is het uiteraard van belang wat de provincie als sportbeleid voorstaat. In de "voortgangsrapportage Sociale Zorg in de uitvoering, juli 2005-2006" (vastgesteld door Gedeputeerde Staten op 7 november 2006) staat de voortgang rondom het provinciale sportbeleid. Hoewel voor sport geen apart programma in de beleidsprogrammering is opgenomen, maakt sport integraal onderdeel uit van het sociaal beleid en draagt het sportbeleid bij tot het doel van het provinciaal sociaal beleid. De provincie onderscheidt bij sport twee componenten:

- een fysieke component vertaald naar sportparticipatie
- een sociale component vertaald naar maatschappelijke participatie.

Sport betekent in de ogen van de provincie op de eerste plaats lichamelijke beweging en het verbeteren van de gezondheid, maar het draagt ook bij aan de integratie en participatie van burgers aan de samenleving en het bevordert de sociale cohesie.

Het ligt in de bedoeling om begin 2008 de nieuwe provinciale sportnota te passeren bij de Gedeputeerde Staten. Belangrijke pijlers van deze nota:

- Topsport/Talentontwikkeling
- School en Sport
- Kinderopvang/naschoolse sportieve opvang
- Gezondheid
- professionalisering van de sv-en

SportZeeland is enerzijds de uitvoeringsinstantie voor de provincie daar waar het sport betreft; anderzijds is zij ook de vertaler van landelijke impulsen naar lokaal niveau. De komende jaren zal Goes vooral samenwerking hebben op het terrein van verenigingsondersteuning (het segmenteren van sportverenigingen), verbeteren van het bewegingsonderwijs op de scholen (door verdere ontwikkeling van de Zeeuwse Methode van het bewegingsonderwijs en het volgen van mogelijke professionalisering van het bewegingsonderwijs: SportZeeland en CIOS Goes hebben de handen ineen geslagen om meer sport tijdens en naschooltijd mogelijk te maken) en de organisatie van de Europese Senior Games in 2009.

Samenvatting provinciaal beleid

Belangrijk is om te weten wat de ambitie van de diverse Goese sportverenigingen is. Welke sportvereniging is bijvoorbeeld meer traditioneel ingericht en welke vereniging wil participeren bij het opzetten van de eerder genoemde "nieuwe sportmogelijkheden". De gemeente zal dit inzicht nodig hebben om bijzondere projecten in de toekomst mogelijk te maken.

Daarnaast is er momenteel veel aandacht voor het terrein van professionalisering van het bewegingsonderwijs. Het is goed om als gemeente bij deze overleggen betrokken te zijn. Kwalitatief goed bewegingsonderwijs is primair niet de verantwoordelijkheid van de gemeente, maar het speelt een te grote rol bij het uiteindelijk krijgen van

fysiek actieve en gezonde burgers zodat een zeer betrokken rol legitiem is. Hierbij zal de samenwerking gezocht worden met de provinciale partner SportZeeland, CIOS Goes en SMWO Welzijn.

Tot slot moet Goes rekening houden met de komst van de Senior Games in 2009 naar Zeeland. Op basis van de gesprekken met de organisatie zal uiteindelijk een advies opgesteld worden hoe en op welke wijze Goes participeert bij de organisatie van dit evenement.

6.2 Evaluatie breedtesportimpuls en BOS-project

6.2.1. Breedtesportimpuls (BSI)

Het project richtte zich op vier pijlers:

1. Jeugdsport/onderwijs
2. Sportbuurtwerk
3. Sportverenigingen
4. Ouderensport

De uitvoering van het Goese breedtesportproject lag bij SMWO Welzijn; de gemeente bleef eindverantwoordelijk voor het project. In 2007 is de inhoudelijke en financiële verantwoording ingediend bij de co-financier, het ministerie van VWS. Met diverse partners, waaronder uiteraard SMWO Welzijn en de Goese Sportraad is het zesjarig breedtesportproject geëvalueerd. Deze evaluatie heeft een aantal punten opgeleverd die volgens de betrokkenen ook waardevol zijn voor het toekomstige sportbeleid.

ad 1. Jeugdsport/onderwijs

- Deelschoolwerkplannen: deze in Goes ontwikkelde methode is inmiddels Zeeuws breed uitgezet. Zolang daadwerkelijke professionalisering van het bewegingsonderwijs nog op zich laat wachten, is het raadzaam te blijven participeren in deze Zeeuwse methode.
- Schoolsportkennismaking: als aanvulling op de deelschoolwerkplannen worden er elk schooljaar op alle basisscholen in Goes twee keer per jaar boekjes uitgereikt met daarin tal van sportkennismakingslessen bij Goese sportverenigingen. Kinderen kunnen op deze manier zeer laagdrempelig kennismaken met tal van verschillende sporttakken. Ideaalbeeld is uiteraard dat sportverenigingen naar scholen toe gaan, maar vanwege vooral praktische problemen blijkt dit nog steeds niet haalbaar. Kennismaking bij de sportvereniging wordt nog steeds als een zeer waardevol alternatief gezien. Het verdient aanbeveling om door te gaan met het project schoolsportkennismaking. Aandachtspunt is niet meer zozeer streven naar kwantiteit, maar de komende jaren vooral inzetten op kwaliteit van het gebodene bij sportverenigingen.
- Bewegen als gezond gedrag: tijdens de breedtesportperiode is dit punt niet echt uit de verf gekomen. Het enige project dat op dit terrein is opgestart is deelname van scholen aan de methode "De klas beweegt". Advies is om dit project verder te implementeren. Tevens moet er meer aandacht voor bewegen als gezond gedrag komen in de nieuw op te stellen regionale gezondheidsnota.
- Motorisch Remedial Teaching (MRT): Er komen steeds meer kinderen die bewegingsachterstand hebben. Primair zijn de scholen hier zelf verantwoordelijk voor. Er bestaat een systeem van ambulante begeleiding en het krijgen van MRT lessen vanuit stichting De Korre. Probleem is dat er een steeds groter wordende groep kinderen is, die te goed zijn voor deze therapielessen, maar te "slecht" bewegen om lekker mee te kunnen doen bij bijvoorbeeld sportverenigingen. In de komende beleidsperiode is het raadzaam om juist voor deze kinderen extra bewegingslessen op te zetten deels tijdens en deels naschools.

ad 2. Pijler Buurt:

- Organisatie Sportbuurtwerk: knelpunt in de breedtesportperiode was dat er te weinig menskracht was om alle gewenste activiteiten te ontwikkelen. Advies is dan ook met behulp van de extra manuren jongerenwerk die komen ten gevolge van het nieuwe jeugdbeleid, ook extra inzet te plegen op sportbuurtwerkactiviteiten.
- Aanbod van activiteiten voor jeugd: Vooral de activiteiten voor kinderen/jongeren in de leeftijd 4-23 jaar zijn zeer zinvol gebleken. Voorstel is dan ook om door te gaan op de ingeslagen weg. De ideeën uitgezet in het nieuwe jeugdbeleid sluiten hier naadloos op aan. Jongerenparticipatie moet het uitgangspunt zijn. De uitgangspunten zoals opgezet in de tweede (niet gehonoreerde) BOS-aanvraag kan hierbij als uitgangspunt dienen voor de oudere jeugd.
- Activiteiten voor volwassenen en ouderen: deze zijn alleen voor speciale doelgroepen opgezet, bijvoorbeeld fiets en zwemactiviteiten voor allochtone vrouwen. Op basis van de evaluatie van het breedtesportproject kan gesteld worden dat het ook in de toekomst zinvol is om voor bepaalde volwassen achterstandsgroepen sportbuurtwerkactiviteiten op te zetten. De aandacht moet hierbij in ieder geval uitgaan naar allochtone vrouwen.

ad 3. Pijler Verenigingen:

- Sportservicepunt: Het opgezette sportservicepunt bij SMWO Welzijn blijkt zeker te voldoen aan de vraag. Kortom: het is een waardevolle dienst gebleken. Voorstel is dan ook om dit voort te zetten en nog meer aandacht te geven aan de digitale informatievoorziening.
- Vrijwilligerscentrale: ook sportverenigingen kunnen gebruik maken van de Goese vrijwilligerscentrale. Dit punt behoeft vanuit de sport de komende jaren geen specifieke aandacht.
- Verenigingsondersteuning: de verenigingsondersteuning is dusdanig ingericht dat ze vooral vraaggericht plaatsvindt. Twee keer per jaar vindt er een aanbodgerichte ondersteuning plaats, meestal in samenwerking met regiogemeenten. Advies is om op de ingeslagen weg voort te gaan. Daarnaast is het raadzaam na te gaan welke verenigingen bereid en in staat zijn om meer toe te werken aan "nieuw sportaanbod", eventueel in gezamenlijkheid (segmentering van sportverenigingen).

ad 4. Pijler Ouderen:

- GALM en SCALA-projecten: tijdens de breedtesportperiode is vooral ingezet op sportstimulering voor 55-65 jarigen. Aansluitend op de landelijke ontwikkeling dat steeds meer mensen op latere leeftijd ook baat hebben bij sport en bewegen is het wenselijk om ook in Goes meer aandacht te geven aan deze doelgroep. Sport wordt dan als middel ingezet om tal van bijkomende neveneffecten te bewerkstelligen.

6.2.2 Tussenevaluatie Buurt-Onderwijs-Sportproject (BOS)

Dit tweejarig project is gestart in 2006 en is gericht op de drie basisscholen in de Goese polder. De uitvoering van het project ligt bij SMWO Welzijn en het kent een drietal pijlers:

1. arrangement tijdens schooltijd
2. arrangement tussenschools
3. arrangement naschools

Centrale aandachtspunten zijn het aanbieden van meer sport en beweegactiviteiten, inzicht krijgen in gezond gedrag en gezonde voeding, het krijgen van huiswerkbegeleiding en het aanbieden van een zinvolle vrijetijdsbesteding. Het is een project waar naast SMWO Welzijn ook de drie basisscholen, Kinderopvang De Bevelanden en Allévo zijn betrokken.

Een tussenevaluatie laat zien dat het zeer wenselijk is om een dergelijk project voort te zetten voor deze wijk. De gegevens uit de tussentijdse evaluatievragenlijsten moeten nog verwerkt worden, maar geconstateerd mag worden dat docenten, ouders en vooral de kinderen razend enthousiast zijn over het activiteitsaanbod. Punt dat nog meer aandacht moet krijgen is de huiswerkbegeleiding voor kinderen die dit hard nodig hebben. Knelpunt is wel dat er meer mankracht nodig is om alles naschools in goede banen te leiden.

Een neveneffect van het project is dat er nu ook meer aandacht is voor kinderen met motorische achterstand. Hoewel in eerste instantie niet direct de bedoeling binnen het projectplan, wordt er nu ook op de scholen gescreend op de noodzaak voor Motorisch Remedial Teaching (MRT). Juist de kinderen die eigenlijk te goed zijn voor de (therapeutische) officiële MRT via stichting De Korre, krijgen nu toch een extra aanbod van bewegingslessen. De wens is om dit verder uit te breiden in gezamenlijke verantwoordelijkheid van de school en de gemeente (zie ook de evaluatie van de pijler jeugdsport/onderwijs van het breedtesportproject).

Niet alle punten van het huidige BOS-aanbod hoeven terug te komen. De tussenschoolse opvang bijvoorbeeld is nu veelal op een andere wijze ingevuld dan bij de start van het project. De kinderen vinden sporten en bewegen tijdens het overblijven uiteraard super leuk, maar het heeft geen directe noodzaak.

Bij voortzetting van de BOS-activiteiten gericht op de kinderen uit de Goese Polder in de basisschoolleeftijd zijn er wel een aantal aandachtspunten:

- extra aandacht voor de huiswerkbegeleiding is noodzakelijk;
- extra mankracht bij de naschoolse activiteiten om de veiligheid te garanderen is noodzaak;
- ook in de toekomst niet alleen aandacht voor sportactiviteiten, maar ook sociaal culturele activiteiten;
- er moet een systeem komen voor kinderen die motorisch achter zijn, maar geen recht hebben op MRT.

6.3 Twee meetmethoden: Nederlandse Norm Gezond Bewegen en de RSO

Nederlandse Norm Gezond Bewegen per leeftijdsgroep:

1. Jeugd (onder de 18 jaar): dagelijks een uur matig intensieve lichamelijke activiteit, waarbij de activiteiten minimaal twee maal per week gericht zijn op het verbeteren of handhaven van lichamelijke fitheid (kracht, lenigheid en coördinatie).
2. Volwassenen (18-55 jaar): een half uur matig intensieve lichamelijke activiteit op tenminste vijf, maar bij voorkeur alle dagen van de week.
3. 55-plussers: een half uur matig intensieve lichamelijke activiteit op tenminste vijf, maar bij voorkeur alle dagen van de week.

Voor niet-actieven, zonder of met lichamelijke beperkingen, is elke extra hoeveelheid lichaamsbeweging meegenomen.

LET OP: er bestaat een belangrijk verschil tussen het verbeteren van gezondheid en het verbeteren van fitheid. Gezondheidswinst wordt al bereikt met activiteiten met een lage tot matige intensiteit. Wandelen, fietsen, traplopen, tuinieren en dergelijke leveren al een behoorlijke gezondheidswinst op. Echter, om **FIT** te worden is meer nodig.

Fitnorm

De fitnorm voor volwassenen gaat uit van minstens 3 maal per week 20 minuten inspannende lichaamsbeweging. Het gaat om activiteiten waarbij de hartslag flink omhoog gaat; de ademhaling gaat duidelijk sneller en er is sprake van zweten. Dit gebeurt bij het beoefenen van de meeste sporten en bijvoorbeeld bij het ompspitten van de tuin.

Onderscheid wordt gemaakt tussen:

Niet-fit: niet of enkele keren per jaar zwaar inspannend actief
 Semi-fit: wel regelmatig zwaar inspannend actief, maar minder dan drie maal per week
 Normfit: 3 of meer keren per week tenminste 20 minuten intensieve lichamelijke activiteiten
 Bewegen om de fitheid te verbeteren vereist dus een grotere inspanning dan bewegen voor gezondheidsbevordering.

Samengevat (voor volwassenen):

- Beweegnorm: volwassen mensen bewegen 5x per week 30 minuten matig intensief
- Fitnorm: volwassen mensen bewegen 3x per week 20 minuten intensief
- Combinorm: voldoet aan beweegnorm en/of fitnorm
- Inactief: haalt de beweegnorm op geen enkele dag

Door landelijke promotiecampagnes zijn deze termen nu veelvuldig in omloop. Er wordt vooral inzicht gekregen in **de mate van bewegen**.

Richtlijnen Sportdeelname Onderzoek (RSO):

Deze methode is ontwikkeld in opdracht van het ministerie van VWS. De RSO bevat afspraken over de (basis)vraagstelling van grootschalig sportdeelname-onderzoek onder de bevolking op landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau. Ook bevat de RSO afspraken over het onderzoeksprotocol en de presentatie van gegevens. Inmiddels zijn er tal van gemeenten die met deze methode werken. Resultaten voortkomend uit dit onderzoek geven een goed beeld van de sportparticipatiegraad van de Goese burgers. RSO zegt vooral iets over activiteiten die gedaan zijn volgens gebruiken en regels uit de sportwereld (zoals voetbal, badminton, fitness, toerfietsen en schaken). Activiteiten zoals tuinieren, yoga, puzzelen, wandelen met de hond of fietsen naar school worden niet meegenomen. Tevens is het mogelijk om de Goese sportparticipatiegraad te vergelijken met andere gemeenten. Het gaat dus om het meten van **sportdeelname**

6.4 Subsidies Goese Sportraad 2006

Sportraad Subsidie 2006	
Structureel (jeugdleden)	
TV De Bongerd	€ 385,00
GRV Scaldis	€ 80,50
Forza Gymnastica	€ 1.610,00
SSV '65	€ 539,00
Paardensportvereniging De Paardebloem	€ 161,00
Goese Reddingsbrigade	€ 294,00
WSV Wolphaartsdijk	€ 234,50
AV '56	€ 399,00
Zwem- en Poloclub De Ganze	€ 315,00
BV Volharding	€ 308,00
E.G.H.V.	afwijzen
V.V. Wolfaartsdijk	€ 339,50
VV Kloetinge	€ 1.393,00
GMHC	€ 1.043,00
Badmintonclub 't Pluumpje	€ 213,50
KV Tjoba	€ 504,00
ZRTC Theo Middelkamp	€ 231,00
T.V. De Puye	€ 126,00
VV Arendskerke	€ 399,00
T.V. Wolphaartsdijk	€ 136,50
K.V. Togo	€ 283,50
VV GOES	€ 311,50
TV Halve Maantje	€ 329,00
Schaakvereniging	€ 129,50
TTV 't Batje	€ 63,00
TV De Schaepskooi	€ 129,50
Sportclub Gehandicapten	€ 84,00
SV Robur	€ 294,00
ATB Team X-treme	€ 227,50
S.S.C. De Poel	€ 98,00
Bowling Vereniging Goes	€ 77,00
Volleybalvereniging Mytilus	€ 147,00
Totaal	€ 10.885,00

Incidenteel (activiteiten)	
AV '56	€ 45,00
Damclub GZC Goes	€ 45,00
GMHC	€ 45,00
Goese schaakvereniging	€ 90,00
Goese roeivereniging Scaldis	€ 200,00
KV Tjoba	€ 73,34
SSC de Poel	€ 45,00
VV 's-Heer Arendskerke	€ 285,00
Mevrouw A. Raadtgever	€ 45,00
ZPC de Ganze	€ 450,00
Avondvierdaagsecomité W'Dijk	€ 120,00
VV Kloetinge	€ 450,00
St. Damevenementen Zeeland	€ 120,00
Commissie schoolvoetbal	€ 450,00
ZRTC Theo Middelkamp	€ 90,00
ZWR	€ 45,00
Le Bastion	€ 45,00
PV de Paardebloem	€ 45,00
St. Wielercomité	€ 45,00
St. "3" Zeeuwse Wandeldagen	€ 45,00
Volleybalvereniging 's-Heer Hendrikskinderen	€ 45,00
ZWR	€ 45,00
Handbalvereniging GSC	€ 120,00
AV '56	€ 285,00
SV Robur	€ 45,00
SSV '65	€ 90,00
Le Bastion	€ 45,00
LTC de Bongerd	€ 45,00
VV Wolfaartsdijk	€ 330,00
KV Tjoba	€ 120,00
KV Tjoba	€ 45,00
SSV '65	€ 100,00
TV de Schaepskooi	€ 45,00
SSC de Poel	€ 45,00
SSC de Poel	€ 45,00
ZWR	€ 45,00
St. Wielercomité	€ 45,00
Zeeuwse Windhonden Renvereniging	€ 45,00
J. Verstelle (jeugd-kerst-zaalvoetbaltoernooi)	€ 1.500,00
Le Bastion	€ 45,00
Totaal	€ 5.908,34

6.5 Herkomst jeugdleden op basis van aanvragen jeugdledensubsidie 2007

Overzicht subsidie jeugdleden per 1 april 2007, budget Goese Sportraad						
Naam vereniging	aantal	bedrag	standaard	Totaal	buiten Goes	%
Forza Gymnastica	427	€ 1.494,50	€ 35,00	€ 1.529,50	41	9,60
SSV '65	203	€ 710,50	€ 35,00	€ 745,50	3	1,48
GMHC	310	€ 1.085,00	€ 35,00	€ 1.120,00	74	23,87
KV Tjoba	147	€ 514,50	€ 35,00	€ 549,50	?	?
AV'56	geen aanvraag					
TV 't Halve Maantje	85	€ 297,50	€ 35,00	€ 332,50	2	2,35
Goese Reddingsbrigade	57	€ 199,50	€ 35,00	€ 234,50	30	52,63
V.V. Kloetinge	407	€ 1.424,50	€ 35,00	€ 1.459,50	25	6,14
WSV Wolphaartsdijk	61	€ 213,50	€ 35,00	€ 248,50	38	62,30
K.V. Togo	73	€ 255,50	€ 35,00	€ 290,50	5	6,85
S.S.C. de Poel	15	€ 52,50	€ 35,00	€ 87,50	11	73,33
ZRTC Theo Middelkamp	53	€ 185,50	€ 35,00	€ 220,50	46	86,79
V.V. Wolfaartsdijk	81	€ 283,50	€ 35,00	€ 318,50	1	1,23
E.G.H.V.	73	€ 255,50	€ 35,00	€ 290,50	25	34,25
V.V. Arendskerke	107	€ 374,50	€ 35,00	€ 409,50	7	6,54
Zwem- en Poloclub De Ganze	81	€ 283,50	€ 35,00	€ 318,50	?	?
BV Volharding	80	€ 280,00	€ 35,00	€ 315,00	9	11,25
SGB	14	€ 49,00	€ 35,00	€ 84,00	10	71,43
Goese Roeivereniging Scaldis	10	€ 35,00	€ 35,00	€ 70,00	3	30,00
Goese Schaakvereniging	24	€ 84,00	€ 35,00	€ 119,00	10	41,67
Paardensportvereniging De Paardebloem	31	€ 108,50	€ 35,00	€ 143,50	22	70,97
Zeeuwse Mountainbikevereniging X-Treme	56	€ 196,00	€ 35,00	€ 231,00	35	62,50
Badmintonclub 't Pluumpje	45	€ 157,50	€ 35,00	€ 192,50	1	2,22
TV de Puye	22	€ 77,00	€ 35,00	€ 112,00	1	4,55
TV WPD	29	€ 101,50	€ 35,00	€ 136,50	0	0,00
LTC de Bongerd	geen aanvraag					
S.V. Robur	85	€ 297,50	€ 35,00	€ 332,50	4	4,71
TV de Schaepskooi	geen aanvraag					
T.T.V. 't Batje	12	€ 42,00	€ 35,00	€ 77,00	?	?
Bowling Vereniging Goes	9	€ 31,50	€ 35,00	€ 66,50	3	33,33
Volleybalvereniging Mytilus	36	€ 126,00	€ 35,00	€ 161,00	1	2,78
VV Goes	60	€ 210,00	€ 35,00	€ 245,00	0	0,00
Budovereniging JudoGoes	124	€ 434,00	€ 35,00	€ 469,00	36	29,03
Totaal	2693	€ 9.859,50	€ 1.050,00	€ 10.909,50	443	16,45
Subsidiebedrag leden buiten Goes					€ 1.550,50	

6.6 Jeugdsportfonds verovert Nederland

(Een krantenartikel gepubliceerd in het kennis- en informatiecentrum van NISB, 13 april 2007)

Zeven provincies zetten sport in voor kansarme kinderen

In Nederland zijn zo'n 400.000 kinderen voor wie sporten een droom is. Om de eenvoudige reden dat hun ouders het niet kunnen betalen. De positieve effecten van sport gaan aan hen voorbij. Zoals het bevorderen van de gezondheid en de mentale en fysieke ontwikkeling. Bovendien is sport een uitlaatklep en verbreedert sport. Een kind dat sport wordt geen hangjongere. Dat sport niet voor ieder kind is weggelegd is een wrange constatering aan de vooravond van de Nationale Sportweek, waarin heel Nederland wordt aangespoord om te gaan sporten. Het Jeugdsportfonds doet hier wat aan en zamelt geld in om deze kinderen de kans te bieden om lid te worden van een sportvereniging. (Bron: Jeugdsportfonds)

Zeven provincies in Nederland zijn gevallen voor dit idee en hebben een eigen Jeugdsportfonds. Drenthe is de jongste provincie die zich deze week aansloot. Zuid-Holland, Utrecht, Brabant, Limburg, Gelderland, en Friesland gingen Drenthe voor. Naar alle verwachting zullen nog dit jaar Overijssel, Noord-Holland, Zeeland, Groningen en Flevoland een eigen fonds krijgen. Daarnaast hebben verschillende grootstedelijke gebieden als Amsterdam, Rotterdam en Tilburg ook een eigen Jeugdsportfonds. In totaal zullen er zo'n dertig lokale en provinciale Jeugdsportfondsen komen. In 2009 zal dit gerealiseerd zijn en is de landelijke dekking een feit. Op dit moment worden er jaarlijks zo'n 4.000 kinderen geholpen. Bij landelijke dekking zal dit aantal vertienvoudigen naar 40.000 kinderen.

Het Jeugdsportfonds is in Amsterdam begonnen naar een idee van voormalig jeugdhulpverlener Harrie Postma. Een kind getraumatiseerd door de Bijlmerramp bleek alleen geholpen te kunnen worden door hem te laten sporten. Postma regelde het geld om de jongen lid te maken van een sportvereniging. Toen realiseerde Postma zich de potentie van sport. Tegelijkertijd zag hij dat geld een obstakel was voor mensen met een uitkering. Wat in 1999 op kleine schaal begon in Amsterdam groeit inmiddels gestaag verder tot een landelijk fenomeen. Daarmee wordt de missie van het Jeugdsportfonds dat alle kinderen moeten kunnen sporten werkelijkheid.

De Jeugdsportfondsen werken allemaal volgens dezelfde formule. Aanvragen komen van mensen die het gezin en het kind kennen zoals leraren, jeugdhulpverleners, huisartsen en diëtisten. De contributie wordt direct overgemaakt naar de vereniging. Het kind merkt er verder weinig van en gaat gewoon sporten met zijn vriendjes.

6.7 Gemeentelijke investeringsplanning

INVESTERINGSPLANNING 2007-2010																	
G	Samenleving	Jaar van aanschaf	Bedrag	Afschr. In jaren	L	Rente %	Verv.j.	Bedrag	INVESTERINGEN				BUDGETTAIRE LASTEN				
									2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010	2011
	Uitvoering beheersplan sportvelden:				A												
1	renovatie speelveld 10 Het Schenge (hockey)	2005	64.705	15	L	0,045	2020	0									
2	renovatie speelveld 1 Het Schenge (voetbal)	1997		15	L	0,045	2012	0									
3	renovatie speelveld 2 Het Schenge (kg voetbal)	2003		15	L	0,045	2013	0									
4	renovatie speelveld 5 Het Schenge (WETRA, voetbal)	2000		15	L	0,045	2015	0									
5	renovatie speelveld 4 Het Schenge (voetbal)	2001		15	L	0,045	2016	0									
6	renovatie kunstgrasveld TOGO	2001		10	L	0,045	2011	0									
7	renovatie speelveld 3 Het Schenge (voetbal)	1999		15	L	0,045	2014	0									
8	renovatie speelveld 6 Het Schenge (atletiek)	1999		10	L	0,045	2009	130.000			130.000				18.850	18.265	
9	renovatie speelveld 7 Het Schenge (rugby)	2004		15	L	0,045	2019	0									
10	renovatie speelveld 8 Het Schenge (zandtraining)	1994		15	L	0,045	2009	25.000			25.000				2.792	2.717	
11	renovatie speelveld 9 Het Schenge (kg hockey)	1997		15	L	0,045	2012	0									
12	renovatie veld 1 Wesselopark (ng voetbal)	1996		15	L	0,045	2012	0									
13	renovatie veld 2 Wesselopark (aanleg kunstgras)	2003		15	L	0,045	2011	0									
14	renovatie veld 3 Wesselopark (voetbal)	1995		15	L	0,045	2010	75.000			75.000					8.375	
15	renovatie veld 4 Wesselopark (voetbal)	2002		15	L	0,045	2017	0									
16	renovatie veld 1 HHK (kg korfbal)	2001		15	L	0,045	2016	0									
17	renovatie veld 2 HHK (ng korfbal)	1992		25	L	0,045	2017	0									
18	renovatie veld 1 HAK (voetbal)	1999		13	L	0,045	2012	0									
19	renovatie veld 2 HAK (voetbal)	1998		13	L	0,045	2011	0									
20	renovatie veld 1 Wolphaartsdijk (voetbal)	2006	73.300	19	L	0,045	2006	0									
21	renovatie veld 2 Wolphaartsdijk (voetbal)	1995		15	L	0,045	2010	75.000			75.000					8.375	
	Totaal afdeling Samenleving								0	0	155.000	150.000	0	0	0	21.642	46.107

(Naamgeving van diverse velden moeten gecontroleerd worden; tevens moeten jaartallen nagetrokken worden)

6.8 Buitensportbeleid 2002-heden

Hoewel er de afgelopen jaren geen officieel buitensportbeleid was, kan natuurlijk wel weergegeven worden hoe de huidige gang van zaken is. In de beschrijving van deze status-quo wordt er onderscheid gemaakt in de gemeentelijke sportvelden en de gebouwen. In het algemeen geldt dat overal in principe de grond van de sportvelden en sportaccommodaties van de gemeente is (uitzondering: t.v. Goes). De velden zijn in eigendom van de gemeente en voor de gebouwen is meestal een opstalrecht gevestigd ten behoeve van de sportverenigingen.

Gemeentelijke Sportvelden

De sportvelden op de 6 sportparken zijn allen in eigendom en beheer van de gemeente. Dit betekent dat de gemeente zorg draagt voor klein en groot onderhoud, evenals vervanging, indien de afschrijvingstermijn van een dergelijk veld is verstreken. Met dekking van dergelijke investeringen wordt rekening gehouden in de investeringsplanning, die onderdeel uitmaakt van de perspectiefnota (zie bijlage 6.7).

Uitzonderingen:

- de hockeyvelden: beide kunstgras hockeyvelden zijn in beheer van hockeyvereniging G.M.H.C. De vervanging na afschrijving komt wel voor rekening van de gemeente.
- de tennisaccommodaties: zowel voor de velden als voor de gebouwen is opstalrecht verleend aan de betreffende verenigingen. De vervanging van de velden en gebouwen komt dan ook niet voor rekening van de gemeente.

Ook de Weitjes zijn recentelijk (weer) onder beheer bij de gemeente gebracht. Deze accommodatie heeft een semi-openbare status. Primaire betalende gebruikers zijn korfbalvereniging Blauw-Wit (=noordveld, in het weekend en twee keer 's avonds) en het voortgezet onderwijs (=zuidveld Ostrealyceum en noordveld Pontes college).

Kwantiteit en kwaliteit

Naast vervanging van bestaande sportvelden (kwaliteit), zal er ook naar de kwaliteit gekeken moeten worden. Door ontwikkeling van nieuwe wijken in Goes is de verwachting dat het aantal buitensporters zal groeien. Dit houdt in dat het reëel is te verwachten dat in de toekomst uitbreiding van velden plaats moet vinden. Tot op heden is hier geen duidelijk beleidskader voor geschapen. De beslissing van de gemeente om tot uitbreidingsinvesteringen over te gaan heeft in het verleden altijd op situationele basis plaatsgevonden. In de vorige sportnota wordt daarbij wel gerefereerd aan een daarvoor toegepaste norm:

- "Voor het bepalen van de behoefte aan speelfaciliteiten worden de normen toegepast van NOC*NSF (...)."

In 2004 heeft er een onderzoek (Grontmij) plaatsgevonden naar de kwaliteit en de kwantiteit inzake de gemeentelijke sportvelden (Verbetertraject buitensportaccommodaties). De uitkomsten van het betreffende rapport hebben er toe geleid, dat er zowel op het Schenge, als op het Wesselopark een natuurgrasveld is vervangen voor kunstgrasvarianten, ten behoeve van capaciteitsuitbreiding.

Gebouwen bij gemeentelijke sportvelden

In tegenstelling tot de velden, is voor de gebouwen (kleedruimtes, kantine, clubhuis, opstalruime e.d.) in principe opstalrecht gevestigd ten behoeve van de sportverenigingen. Dit is de resultante van een privatiseringsslag, die in het verleden is gemaakt. Dit werd ingegeven door de overweging dat het beheer van sportaccommodaties efficiënter kan door het eigendom, het onderhoud en het beheer over te hevelen naar de sportverenigingen zelf.

In de jaren '80 is het opstalrecht met betrekking tot de kleedgebouwen van v.v. Kloetinge, v.v. Wolfaartsdijk en v.v. 's-Heer Arendskerke gevestigd. Vanaf dat moment hebben deze drie verenigingen ten behoeve van hun onderhoudstaak, een jaarlijkse exploitatiesubsidie ontvangen. Voor de afzonderlijke onderhoudsonderdelen zijn normbedragen vastgesteld. Deze werden jaarlijks geïndexeerd en vervolgens werden de gedeelde huurinkomsten, die de verenigingen voor de privatiseringsslag betaalden, hierop ingehouden. De afspraak hierbij was, dat de vervangingsinvesteringen na afloop van de afschrijvingstermijn voor rekening van de gemeente zouden blijven.

In 1994 vond privatisering plaats van de kleedgebouwen op sportpark het Schenge. De verenigingen kregen sindsdien geen jaarlijkse exploitatiesubsidie meer. Het eigendom werd ondergebracht in een beheersstichting (Beheersstichting 't Schenge) en er werd opstalrecht gevestigd. Verenigingen zijn zelf verantwoordelijk voor klein en groot onderhoud. In 2009 komen voor het eerst de gereserveerde middelen voor groot onderhoud vrij. Bedoeling is deze naar rato van het aantal kleedruimtes onder de betreffende verenigingen te verdelen. Hetzelfde is enige tijd later gebeurd met de kleedgebouwen, waar de k.v. Tjoba gebruik van maakte. Deze zijn ondergebracht in Beheersstichting 's-Heer Hendrikskinderen.

Uitzondering:

- De kleedruimtes op sportpark De Weitjes zijn net als de sportvelden zelf, sinds 2006 weer in bezit van de gemeente. Het gaat hier om 2 kleedruimtes, die staan grenzend aan het Zuidveld. Deze worden gerenoveerd.

Inspectie en taxatie kleedgebouwen

Recentelijk (najaar 2006) is er in opdracht van de gemeente een (meerjaren-)onderhoudsinspectie uitgevoerd op de betreffende kleedgebouwen. Het doel hiervan was om te achterhalen of de sportverenigingen, overeenkomstig de doelstelling om tot privatisering over te gaan, wel degelijk in staat waren om de betreffende gebouwen te beheren. Ook de kleedruimtes op de Weitjes maakten onderdeel uit van het BRINK-onderzoek. Deze ruimtes zijn, zoals reeds vermeld, in tegenstelling tot de andere buitensportaccommodaties eigendom van de gemeente. De uitwerking van de Brinkrapportage is meegenomen bij het opstellen van het toekomstige buitensportaccommodatiebeleid.

6.9 Resultaten Brinkrapportage 2006

De Brinkrapportage laat zien dat een aantal kleedaccommodaties eerder groot onderhoud nodig hebben dan volgens de afschrijvingstermijn verwacht mag worden. Daarnaast is geconstateerd dat de gemeente graag een eenduidige manier van handelen wil als het gaat om (groot)onderhoud. Dit houdt wel in dat er eerst toegewerkt moet worden naar een nulsituatie. Om de nulsituatie te bereiken moeten er een aantal stappen gezet worden:

- Opzetten van nieuw systeem voor groot en klein onderhoud
- Uitwerken afspraken rondom gemeentelijke verantwoordelijkheid voor renovatie (na 25 jaar) en "vervanging" (na 40 jaar)
- Inventariseren tekortkomingen in afgesproken uitgangspunten van wat een gemeentelijke basisvoorziening is.

Punt 1. en 2. worden hieronder uitgewerkt. Punt 3 wordt na vaststelling van de sportnota separaat aan college en raad voorgelegd, na inventarisatie en opmaken van een prioriteitenlijst. Hier wordt ook advies voor gevraagd aan de Goese Sportraad.

Stap 1. Op nulsituatie uitkomen na vrijkomen stichtingsgelden, incl. achterstallig groot onderhoud

(Excl. Nog na te komen investeringen in roerende en onroerende zaken)

Uitgangspunten:

- Deze periode duurt vanaf nu tot en met 2009
- Beide beheersstichtingen zijn in overleg met gemeente zelf verantwoordelijk voor realisatie van nulsituatie
- In overleg met de verenigingen die niet tot een beheersstichting horen worden bestaande afspraken verlengd tot eind 2009 (exploitatievergoedingen, deel onderhoud, dienen ook voor onderhoud ingezet te worden); extra onderhoud om nulsituatie te bereiken wordt gefinancierd uit gemeentelijke inleggelden van beide bestemmingsreserves

Totale lasten onderhoud tot en met 2009: € 330.307

Als bovenstaande uitgewerkt wordt, dan is er eind 2009 sprake van een nulsituatie waarbij al het onderhoud dat in de Brinkrapportage tot eind 2009 staat vermeld ook daadwerkelijk is gebeurd. Als de middelen zo ingezet worden als aangegeven dan kan een en ander bijna financieel neutraal verlopen. Bij SSV '65, Wolfaartsdijk en 's Heer Arendskerke is dan groot onderhoud gepleegd, bij de overige clubs vinden kleinere renovaties plaats. De oudste kleedaccommodaties bij Kloetinge (uit 1965) zijn vervangen.

Stap 2A Verstreken vergoedingen: deel exploitatie en deel onderhoud. Met ingang van 1-1-2010

(kan alleen in combinatie met stap 2b)

Uitgangspunten:

- Er wordt uitgegaan van een jaarlijkse exploitatievergoeding die bestaat uit een deel onderhoud en een deel regulier
- Er wordt gewerkt met een vast bedrag per kleedkamer
- Sportverenigingen dienen jaarlijks een onderhoudsplanning toe te sturen met een financiële planning. Tevens moet in de jaarrekening te zien zijn waar het onderhoudsgeld aan besteed is.

Stap 2B. Gemeentelijke investeringsplanning kleedaccommodaties voor periode 2010 tot 2020

(In combinatie met stap 2A)

De gemeente is verantwoordelijk voor groot onderhoud na 25 jaar en vervanging na 40 jaar. Om te zorgen dat dit ook daadwerkelijk gebeurt, moet dit opgenomen worden in de investeringsplanning van de gemeente

Stap 3. Prioriteitenlijst aanbrenge met betrekking tot consequenties geformuleerde uitgangspunten gemeentelijke basisvoorziening

Deze kan pas na inventarisatie opgesteld worden. Dekkingsvoorstel komt separaat naar college en raad toe. Idee is om het restant incidentele middelen uit het collegeprogramma (€ 500.000 - € 380.000 voor 4-de veld Kloetinge = € 120.000) hier voor te gebruiken en wellicht de niet ingezette structurele collegemiddelen tot 2010.

Resume:

- Eind 2009 is er nu een nulsituatie ontstaan in achterstallig onderhoud
- Begin 2010 wordt gestart met nieuw systeem van exploitatievergoedingen en renovatie en onderhoud (25 en 40 jaar)
- Er wordt apart advies uitgebracht over eventuele tekortkomingen in de gemeentelijke basisvoorzieningen

6.10 Uitvoering van Buitensportbeleid

De volgende acties moeten ondernomen worden om uitvoering te kunnen geven aan het nieuwe beleid. Deze acties beschrijven de stappen, die ondernomen moeten worden, om de 2 centrale knelpunten uit paragraaf 3.3. op te lossen. Beide knelpunten zullen voor de volledigheid nogmaals aangehaald worden:

1. In de huidige situatie is het zo, dat er tal van geschreven maar meer nog ongeschreven afspraken bestaan tussen de gemeente enerzijds, en sportverenigingen anderzijds. Hier dient op basis van het gelijkheidsbeginsel verandering in te komen.
2. Op dit moment is niet duidelijk waar de verantwoordelijkheid voor de gemeente ligt. Met andere woorden: waaruit bestaat de gemeentelijke basisvoorziening?

Inventarisatie roerende & onroerende zaken

Om met het 2^e knelpunt te beginnen; de roerende en onroerende zaken waaruit de gemeentelijke basisvoorziening bestaan zijn nu bekend. De eerste actie zal er dan ook uit dienen te bestaan, dat alle bestaande gemeentelijke buitensportaccommodaties uitgerust dienen te worden, conform de vastgestelde basisvoorziening.

Concreet betekent dit, dat aan de hand van de vastgestelde onderdelen, waar de basisvoorziening uit dient te bestaan, er een inventarisatie zal plaats moeten vinden. Aan de hand van die inventarisatie zal duidelijk worden waar het per afzonderlijk sportpark nog ontbreekt aan de benodigde roerende en onroerende zaken.

De kwaliteit waaraan deze zaken dienen te voldoen worden vastgelegd in daartoe gestandaardiseerde Programma's van Eisen, die voldoen aan de minimale eisen die de betreffende bond aan dergelijke accommodaties stelt om aan de competitie deel te mogen nemen.

Investerings onroerende zaken

Sportverenigingen dienen zelf aan te geven of het aantal kleedaccommodaties en velden voldoet aan hun behoefte. Zij zullen zelf moeten onderbouwen waarom het huidige aantal niet voldoet, aangezien de gemeenteraad zich heeft uitgesproken tegen een van te voren vastgestelde systematiek, die bepaalt wanneer en in welke mate er uitgebreid dient te worden. Vervolgens zal de gemeente aan de hand van de VNG-norm of de KNVB-norm beoordelen of de wensen reëel zijn. Het aantal velden zal eerst vastgesteld dienen te worden aangezien het aantal kleedaccommodaties hier volgend op zijn.

Aanschaf roerende zaken

Per buitensportvereniging moet worden geïnventariseerd op welke roerende zaken zij volgens de definitie van basisvoorziening nog recht hebben. De omvang van deze aanschaf is echter weer afhankelijk van de investeringen die gedaan moeten worden in de benodigde onroerende zaken, zoals met name de sportvelden.

Gemeentelijke verantwoordelijkheid

Het eerste knelpunt, namelijk de onduidelijkheid binnen het bestaande gemeentelijke beleid, moet opgelost te worden door vast te stellen waar de gemeentelijke verantwoordelijkheid ophoudt, en die van de sportvereniging begint.

Eigendomsverhoudingen

De eigendomsverhoudingen bepalen direct waar de verantwoordelijkheid per onderdeel van de basisvoorziening ligt. Kleedaccommodaties vallen onder de gemeentelijke basisvoorziening maar nemen een bijzondere plek in: voor de kleedruimtes is veelal een recht van opstal gevestigd en daarmee zijn ze eigendom van de sportverenigingen.

Om er voor te zorgen dat de verenigingen ook daadwerkelijk klein en groot onderhoud doen, moeten zij jaarlijks en onderhoudsplan opstellen en ter goedkeuring voorleggen aan de gemeente. In de regeling nieuwe stijl krijgen zij hier een exploitatiebijdrage voor. Er wordt goed "huisvaderschap" gevraagd; er is geen sprake van privatisering in de pure vorm. Voorstel is de kleedaccommodaties wel als eigendom aan te merken van de sportverenigingen, maar voor onderhoud en beheer te gaan werken met een gebruikersovereenkomst.

De gemeente voert jaarlijks steekproefsgewijs controles uit naar de staat van onderhoud en om de ca. 5-8 jaar volgt een Brinkrapportage. Sportverenigingen krijgen alleen de exploitatievergoeding (deel onderhoud en deel

regulier) na inlevering van het jaarlijkse onderhoudsplan voor een bepaald sportseizoen. Indien een sportvereniging (herhaaldelijk) zijn onderhoudsverplichting niet nakomt, stelt de gemeente een sanctie inwerking. Deze zou kunnen bestaan uit het inhouden van de volledige exploitatievergoeding om zo onder gemeentelijke opdrachtgeving de onderhoudswerkzaamheden uit te laten voeren.

Samengevat ziet het er dan als volgt uit:

Verantwoordelijkheid sportverenigingen:

- Goed Huisvaderschap
- Onderhoud (incl. installaties);
- Handelen in gedachte van gebruikersovereenkomst;
- Opstellen jaarlijkse onderhoudsplanning inclusief financiële paragraaf en deze ter goedkeuring voorleggen aan de gemeente;
- Verantwoording afleggen over onderhoud (inhoudelijk en financieel).

Verantwoordelijkheid gemeente:

- Opstellen van een gebruikersovereenkomst;
- Renovatie (na 25 jaar);
- Vervanging/nieuwbouw (na 40 jaar);
- Periodieke controle op het onderhoud van de sportverenigingen;
- Uitkeren van exploitatievergoedingen aan sportverenigingen op basis van een vast bedrag per kledingaccommodatie
- Reserveren in meerjarenbegroting voor vervanging (na 25 jaar) en nieuwbouw (na 40 jaar).

Zoals reed eerder aangegeven wordt over het moment waarop dit nieuwe systeem ingaat nog advies uitgebracht aan college en raad. Dit is namelijk mede afhankelijk van de uitkomsten van de Brinkrapportage, achterstallig onderhoud, gerealiseerd onderhoud na vrijkomen van de middelen bij de beheersstichtingen, etc. De verwachting is dat het nieuwe systeem 1-1-2010 in zou kunnen gaan. Het advies over de uitwerking van de Brinkrapportage volgt bij voorkeur dezelfde routing als de vaststelling van het nieuwe sportbeleid.

6.11 Ambitievant Het Schenge mbt ontwikkeling Waterstad

Dit is een mogelijk toekomstbeeld. Bij dit plaatje hoort ook nog een overzicht van sporttakken die uitgeplaatst worden naar elders in Goes:

Rugby

Atletiek

Windhondenrenbaan

Tennis

Voetbal

Mountainbikeparcours tbv Extreem en CIOS

6.12 Detailoverzicht uitgaven Buitensport

Kostensoorten Buitensport	Wes.park	HS	Weitjes	W'dijk	s HH kind	s HA kerke	algemeen	TOTAAL
4300000 Pers. Derden uitz-bur	€ -	€ 31.212	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 31.212
4310000 energie-gas /electr.	€ -	€ 6.009	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 6.009
4341000 Betaalde belastingen	€ 3.680	€ 11.826	€ -	€ 664	€ 867	€ 1.653	€ -	€ 18.690
4343230 Stelpost Samenleving	€ 1.074	€ 5.214	€ 4.744	€ 526	€ 526	€ 526	€ 2.941	€ 15.551
4343252 Openbare Ruimte Groenbeh.	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 7.802	€ -	€ -	€ 7.802
4343410 Openbare Ruimte Reiniging	€ 34.514	€ 56.798	€ 27.000	€ 8.963	€ -	€ 13.918	€ -	€ 141.193
4421000 Exploitatie subsidies	€ 17.057	€ -	€ -	€ 8.194	€ -	€ -	€ -	€ 25.251
4425000 Exploitatie subsidies	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 7.101	€ -	€ 7.101
4601001 Onderhoud Gebouwen	€ -	€ 1.419	€ 3.800	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 5.219
4610000 Kapitaallasten-rente	€ 79.361	€ 185.115	€ -	€ 9.950	€ 8.583	€ 14.102	€ -	€ 297.111
4622230 Uren Samenleving	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 101.400	€ 101.400
4622400 Uren Openbare Ruimte alg.	€ 2.706	€ 2.706	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 5.412
4622410 Uren Openbare Ruimte Reiniging (TA)	€ 5.270	€ 7.750	€ -	€ 2.170	€ 1.860	€ 1.860	€ -	€ 18.910
4622425 Uren Openbare Ruimte Groenbeheer (WL)	€ 15.010	€ 61.294	€ -	€ 10.070	€ 760	€ 8.588	€ -	€ 95.722
8321000 Huren	€ 11.478-	€ 44.966-	€ -	€ 4.153-	€ 1.968-	€ 2.623-	€ 13.005-	€ 78.193-
TOTAAL	€ 147.194	€ 324.377	€ 35.544	€ 36.384	€ 18.430	€ 45.125	€ 91.336	€ 698.390

7. Jaarwerkplanningen

7.1 Jaarwerkplanning 2008

De werkplanning wordt per jaar opgesteld. In detail wordt ingegaan op de werkplanning voor 2008. Met ingang van dit jaar werkt de gemeente volgens de systematiek van beleidsgestuurde contractfinanciering met SMWO Welzijn. Op basis van de door de gemeente opgestelde resultaatverwachtingen (juni 2007) wordt dan het volgende overzicht verkregen voor de werkzaamheden die SMWO Welzijn uit zou moeten voeren in 2008. Voor de duidelijkheid: SMWO Welzijn moet in november nog een offerte uitbrengen naar aanleiding van de vraag van de gemeente. Dit kan leiden tot wijzigingen in het gepresenteerde overzicht.

SPORTINHOUD SMWO Welzijn

(gebaseerd op het concept subsidiecontract SMWO Welzijn 2008 dat door de gemeente is opgesteld)

Wijk: Goese Polder en Goes West

1. In 2008 organiseert SMWO Welzijn minimaal twee keer per week, per wijk een naschools sportaanbod voor de jeugd in de leeftijd van 4 - 8 jaar én 8 - 12 jaar met een gemiddeld deelnemersaantal van 30, per activiteit, per keer. Voor de Goese Polder geldt dat het aanbod wordt meegenomen in het naschoolse aanbod van de brede school.

Wijk: 's-Heer Arendskerke, Kloetinge en Wolphaartsdijk.

2. In 2008 organiseert SMWO Welzijn een keer per week, per wijk een naschools sportaanbod voor de jeugd in de leeftijd van 4 - 8 jaar én 8 - 12 jaar met een gemiddeld deelnemersaantal van 20, per locatie, per keer. Voor Kloetinge geldt dat het aanbod wordt meegenomen in het naschoolse aanbod van de brede school.

Wijk: Goese Polder, Goes West en Goes-Zuid

3. In 2008 organiseert SMWO Welzijn drie keer per week een bovenwijks sportaanbod voor de jeugd in de leeftijd van 12-18 jaar, met een gemiddeld deelnemersaantal van 15, per activiteit, per keer, waarvan één specifiek gericht op meiden.

Wijk: Goese Polder

4. In 2008 organiseert SMWO Welzijn drie keer per week een sportaanbod voor de jeugd in de leeftijd van 18-23 jaar, met een gemiddeld deelnemersaantal van 15, per activiteit, per keer, waarvan één specifiek gericht op meiden.

Wijk: Goes totaal

5. In 2008 organiseert SMWO Welzijn tijdens de zomervakantie een feestelijke sport- en sociaal cultureelwerk vijfdaagse voor alle Goese burgers, in samenwerking met de diverse wijk- en dorpsverenigingen, burgers en in overleg met de Goese Sportraad. Het succes van dit evenement wordt bepaald door de tevredenheid van de deelnemers en de mate van tevredenheid van wijk- en dorpsverenigingen over de ondersteuning van SMWO- Welzijn.
6. In 2008 organiseert SMWO Welzijn een sport- en beweegactiviteit voor allochtonen, met als voorwaarde dat deze activiteit na de pilotfase (indien gewenst) structureel wordt ondergebracht in een andere organisatie dan SWMO Welzijn. Hierover dient voor de aanvang van de pilot commitment te zijn met de betreffende organisatie.
7. In 2008 zorgt SMWO Welzijn er voor dat de deelname van scholieren aan het schoolsportproject voor de groepen 5 en 6 met vijf procent stijgt ten opzichte van 2007.
8. In 2008 coördineert SMWO Welzijn het gebruik van de Zeeuwse methode voor het bewegingsonderwijs op de deelnemende Goese basisscholen en volgt de provinciale ontwikkelingen. In 2008 moet SMWO Welzijn alle deelnemende scholen minimaal een keer bezocht en geadviseerd hebben.
9. In 2008 streeft SMWO Welzijn naar verdere professionalisering van het bewegingsonderwijs en informeert, stimuleert en adviseert minimaal drie schoolbesturen over dit onderwerp.

10. In 2008 ondersteunt SMWO Welzijn het proeftuinproject op de Tweemaster beleidsmatig (beleidsteam) en praktisch (beweegteam), zoals overeengekomen bij de aanvang van het project.
11. In 2008 zorgt SMWO Welzijn voor verdere implementatie van het project "De klas beweegt" en moet er minimaal een school bijkomen die gaat werken met deze methode op basis van dezelfde (financiële) randvoorwaarden als de overige deelnemende scholen.
12. In 2008 realiseert SMWO Welzijn verdere samenwerking op het terrein van naschoolse opvang met sportieve inbreng en benadert hiervoor in ieder geval Kinderopvang De Bevelanden, CIOS en Goese sportverenigingen.
13. In 2008, 1e kwartaal, zorgt SMWO Welzijn er voor dat zij van de Goese scholen voor voortgezet onderwijs een overzicht krijgt van het huidige door de scholen georganiseerde naschoolse sportaanbod. MWO Welzijn legt dit overzicht in maart voor aan de gemeente.
14. In 2008 organiseert SMWO Welzijn, in samenwerking met twee VMBO-scholen, per school minimaal een keer per week een naschools sport- en beweegaanbod, met een gemiddeld deelnemersaantal van 15, per activiteit, per keer.
15. In 2008 (jaarlijks) ondersteunt SMWO Welzijn twee sportverenigingen op het terrein van jongerenbehoud en jongerenwerving gericht op de leeftijd 12-23 jaar.
16. In 2008 (jaarlijks) organiseert SMWO Welzijn in het kader van positieve beeldvorming rondom sport en bewegen een Goes 'sportevenement. Zij doet dit in samenwerking met de Goese scholen voor het voortgezet onderwijs voor jongeren in de leeftijd van 12-23 jaar, met een deelnemersaantal van minimaal 100 jongeren. Jongerenparticipatie is hierbij het uitgangspunt.
17. In 2008 start SMWO Welzijn een GALM-SCALA project voor Goese 55-65 jarigen en zorgt voor een roulatiesysteem waardoor elke tien jaar een wijk/kern opnieuw aan de beurt is.
18. In 2008 zorgt SMWO Welzijn er voor dat in overleg met reeds deelnemende sportverenigingen en het CIOS de nieuwe GALM/SCALA groepen structureel ingebed en ondergebracht worden.
19. In 2008 inventariseert SMWO Welzijn de behoefte aan activiteiten van 65+-ers in alle wijken en kernen en komt met een plan van aanpak. In de inventarisatie neemt SMWO Welzijn tevens mee of de ouderen op de hoogte zijn van het programma-aanbod van de ouderensozen en of ze momenteel deelnemer zijn (inleveren oktober 2008).
20. In 2008 zorgt SMWO Welzijn er voor dat er jaarlijks een actueel digitaal overzicht beschikbaar is van alle openbare sport- en beweegactiviteiten voor ouderen in Goes. Zij gebruikt hierbij als uitgangspunt het document dat in 2007 voor het eerst is ontwikkeld.
21. In 2008 brengt SMWO Welzijn advies uit over een betere overgang van GALM/SCALA-groepen (veelal SMWO Welzijn) naar Mbo-groepen (= nu Allevo) (inleveren oktober 2008).
22. In 2008 stimuleert SMWO Welzijn de uitvoering van het project 'Weerbaarheid' op basisscholen, conform de pilot 2006/2007 en stimuleert implementatie binnen de scholen.
23. In 2008 organiseert SMWO Welzijn specifiek ter ondersteuning van de vrijwillige sportbestuurders minimaal twee aanbodgerichte activiteiten voor alle Goese sportverenigingen.
24. In 2008 reserveert SMWO Welzijn op basis van ervaringsgegevens specifiek tijd voor ad hoc vragen in het kader van sport- en verenigingsondersteuning.
25. In 2008 stelt SMWO Welzijn een rapport op welke aangepaste sportactiviteiten er zijn in Goes voor mensen met een functiebeperking en brengt op basis hiervan een advies uit over eventuele witte vlekken qua doelgroep of activiteiten. Voor dit rapport wordt samenwerking gezocht met de provinciale consultant aangepast sporten bij SportZeeland (inleveren oktober 2008).

26. In 2008 onderzoekt SMWO Welzijn de haalbaarheid en wenselijkheid om met ingang van 2009 een Club Extra activiteit te starten in Goes voor jongeren met een motorische achterstand tot ca. 12 jaar.
27. In 2008 start SMWO Welzijn in samenwerking met een school voor speciaal voortgezet onderwijs op basis van het whoZnextprincipe een whoZnextgroep voor jongeren die zich richt op het organiseren van sport- en beweegactiviteiten voor de eigen doelgroep. Met als voorwaarde dat deze activiteit na de piloffase (indien gewenst) structureel wordt ondergebracht in een andere organisatie dan SWMO Welzijn. Hierover dient voor de aanvang van de pilot commitment te zijn met de betreffende organisatie.

SPORTINHOUD Gemeente

1. Uiterlijk 1 april 2008 heeft de gemeente een evaluatie opgesteld voor het afgeronde tweejarige BOS-project; deze evaluatie moet opgestuurd worden naar de landelijke subsidiegever VWS voor een definitieve afronding van het project.
2. De gemeente maakt begin 2008 een keuze welke onderzoeksmethode ze wil hanteren om de sport- en beweegdeelname van haar burgers in kaart te brengen. Het onderzoek dient uiterlijk medio 2008 uitgevoerd te zijn.
3. De sportraad nieuwe stijl is uiterlijk 1 juni 2008 geformeerd.
4. De omvorming van de huidige subsidieverordening van de GSR is uiterlijk eind september 2008 omgevormd tot nieuwe beleidsregels voor de sport (vallend onder de gemeentelijke algemene subsidieverordening).
5. Er moet in 2008 afstemming komen tussen afdeling Economische Zaken en Samenleving welke grotere sportevenementen gesubsidieerd worden op basis van promotionele waarde van de sport.
6. De gemeente verleent haar medewerking aan de organisatie van de Ride for the Roses, welke op 31 augustus 2008 vanuit start- en finishplaats Goes verreden zal gaan worden.
7. Regulier regionaal en provinciaal overleg wordt gevolgd om sportinhoudelijk beleid verder vorm te geven (bijvoorbeeld aansluiten bij project 30 minuten bewegen of dubbel 30).
8. Minimaal 4x per jaar dient er afstemmingsoverleg plaats te vinden met SMWO Welzijn over de uitvoering van het sportbeleid.
9. Minimaal 2x per jaar moet er afstemmingsoverleg zijn met CIOS Goes om wederzijds op de hoogte te blijven van relevante sportinhoudelijke ontwikkelingen.
10. De voorbereidingen van de komst van de Senior Games naar Zeeland in 2009 zal ook een tijdsbeslag opwerpen. Nu is nog niet duidelijk welke werkzaamheden verwacht kunnen worden.
11. Dit jaar staat de Goese dag voor de vrijwilligers wellicht in het teken van de sportvrijwilligers. Voor de opzet van dit project zal tijd ingeruimd dienen te worden.

BUITENSPORTACCOMMODATIES

1. De afdeling Openbare Ruimte per accommodatie een gestandaardiseerd Programma van Eisen (pve) op laten stellen, dat voldoet aan de minimale eisen die de betreffende sportbond aan dergelijke accommodaties stelt om aan de competitie deel te mogen nemen. Deze pve's dienen geactualiseerd te worden naar gelang de richtlijnen van betreffende sportbonden wijzigen.
2. Voor 1 april 2008 met alle buitensportverenigingen een gesprek voeren over de uitwerking van de sportnota en de Brinkrapportage. Afspraken maken met beide beheerstichtingen over eigen inzet om nulsituatie te bereiken met geserveerde middelen.

3. Planning opstellen om overige renovaties op te pakken inclusief nieuwbouw deel kleedaccommodaties vv Kloetinge. Start renovaties en procedure nieuwbouw
4. Voorbereidingen treffen om over te kunnen gaan tot het nieuwe systeem van onderhoud; hierbij dient er tevens een financiële vertaalslag plaatsvinden voor de jaarlijkse exploitatievergoedingen en dient er een investeringsplanning te komen voor groot onderhoud van kleedaccommodaties (incl. installaties) na 25 jaar en renovatie/nieuwbouw na 40 jaar.
5. Voor 1 oktober 2008 in beeld te brengen wat er nog ontbreekt op het terrein van onroerende en roerende zaken in verband met de geformuleerde gemeentelijke basisvoorzieningen.
6. Alle bevindingen voor 1 december 2008 verwerken in een prioriteringslijst en deze ter advisering voorleggen aan de GSR. Besluitvorming college/raad begin 2009.
7. Het reglement "gebruik van de gemeentelijke sportaccommodaties" aanpassen aan de nieuwe situatie.
8. De gemeentelijke investeringsplanning herzien op basis van de verzamelde informatie en deze voor leggen aan de raad.
9. Uiterlijk 1 maart 2008 een planning maken voor de aanpak qua onderhoud om uiteindelijk te komen tot een nulsituatie op het terrein van de kleedaccommodaties eind 2009.

BINNENSPOORTACCOMMODATIES

1. Uiterlijk 1 april 2008 een advies opstellen over de tariefstelling en bezetting van de gemeentelijke binnensportaccommodaties in Goes en de consequenties hiervan op de korte termijn.
2. Uitwerking geven aan het realiseren van de extra gymzalen voor de VO-scholen.
3. Uitwerking geven aan het advies over nieuwbouw CIOS Goes en uitbreiding faciliteiten bij Sportpunt Zeeland, waarbij het uitgangspunt is dat uiterlijk 1 augustus 2008 gebouwd kan gaan worden.

7.2 Jaarwerkplanning 2009 - 2011

In de loop van 2008 worden weer nieuwe resultaatverwachtingen geformuleerd voor SMWO Welzijn o.a. ten aanzien van de uitvoering van het gemeentelijke sportbeleid. Vele zaken zullen structureel ingebed worden, maar uiteraard blijft er ook een deel flexibele ruimte over. Het is nu nog te vroeg om hier een uitgebreid overzicht van te geven.

Eind 2008 zal dit nieuwe werkplan ter kennisname voorgelegd worden aan het college en als leidraad dienen voor het beleid in 2009. Dit zelfde systeem wordt ook voor de verdere jaren gehanteerd.

2009: dit is het jaar van de Senior Games; nulsituatie dient bereikt te zijn qua onderhoud kleedaccommodaties buitensport.

2010: dit is het jaar met nieuwe lokale gemeenteraadsverkiezingen; start met nieuw onderhoudssysteem voor de kleedaccommodaties buitensport.

2011: uitwerking van het nieuwe collegeprogramma, tweede toetsmoment voor de relatie Ontwikkeling Waterstad en gevolgen sport.

8. Lijst met afkortingen

Afkorting	Betekenis
BOS	Buurt, Onderwijs en Sport project
cie MO	Commissie Maatschappelijke Ontwikkeling
GALM	Groninger Actief Leven Model, een sportstimuleringsstrategie voor mensen in de leeftijd 55-65 jaar
GSR	Goese Sportraad
KNVB	Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond
LOBOSser	Leraar Ondersteuner Bewegingsonderwijs en Sport
MRT	Motorisch Remedial Teaching, dwz extra gymles voor kinderen die moeite hebben met bewegen
NASB	Nationaal Actieplan Sport en Bewegen
NISB	Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen
NNGB	Nederlandse Norm Gezond Bewegen
NOC*NSF	Nederlands Olympisch Comité en de Nederlandse Sport Federatie
RSO	Richtlijnen Sportdeelname Onderzoek
SCALA	Scala is net als GALM een sportstimuleringsstrategie, maar dan gericht op mensen met een Chronische Aandoening en/of Lichamelijke handicap
sCOOLsport	Project gericht op het aanbieden van vijf dagen in de week van een sportaanbod voor kinderen van 4-12 jaar
SMWO Welzijn	Stichting Maatschappelijk Werk Oosterschelderegio, afdeling Welzijn
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VSG	Vereniging Sport en Gemeenten
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning